

LITRIP

INFORMATIVNI BILTEN ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

72289
LETO IV. ŠTEVILKA 10
OKTOBER 1996
poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana

BRp
1-08-6-414

Dalivon[®]

10 tablet

KRKA p.o.
Novo mesto
Slovenija

Dalivon
moj sproščeni svet

- primeren za lajšanje blagih in srednje močnih bolečin pri:
 - glavobolu
 - gripi in prehladu
 - bolečinah v mišicah in sklepih
 - zobobolu
 - menstrualnih bolečinah
- sinergistično delovanje učinkovin v manjših dozah zagotavlja dober analgetični učinek
- manjša doza posamezne učinkovine zmanjšuje stranske učinke

Skrajšano navodilo

Doziranje in način uporabe: Odrasli lahko vzamejo 1 do 2 tableti največ trikrat na dan. Otrokom od 6. leta dalje lahko dajemo 1/2 tablete do 1 tableto največ trikrat na dan. Tablete pogoltnemo cele z veliko tekočino, najbolje po jedi. **Kontraindikacije:** Preobčutljivost za katerokoli sestavino zdravila, otroci do 6. leta starosti, bolniki z nekaterimi presnovnimi motnjami in bolniki s hudimi okvarami v delovanju jeter in ledvic. **Opozorila:** Bolnikom z okvarami krvotvornih organov moramo kontrolirati krvno sliko. Bolniki z okvarjenim delovanjem jeter in ledvic morajo biti med zdravljenjem pod nadzorom zdravnika. Nosečnice naj posebno v prvih treh mesecih in zadnjih šestih tednih nosečnosti zdravilo jemljejo samo po priporočilu zdravnika. Med dojenjem jemanje zdravila odsvetujemo. **Stranski učinki:** Pri priporočenih odmerkih so redki. **Oprema:** V skatlici je 10 tablet. **Način izdajanja:** Zdravilo je na voljo tudi brez zdravniškega recepta.

1 tableta vsebuje:

250 mg paracetamola
150 mg propifenazona
50 mg kofeina

Podrobnejše informacije so na voljo pri proizvajalcu.

KRKA
SLOVENIJA

INFORMATIVNI BILTEN
ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

UTRIP

GLAVNA IN ODGOVORNA UREDNIČA:

Veronika Pretnar - Kunstek

UREDNIŠKI ODBOR:

Nana Domajnko, Bojana Filej, Petra Kersnič

Irena Istenič, Irma Antončič

LEKTORICA:

prof. Cvetana Tavzes

NAKLADA: 10100 izvodov

CENA POSAMEZNEGA IZVODA:

150 SIT

LETNA NAROČNINA ZNAŠA:

1800 SIT

Za člane zbornice brezplačno

NASLOV UREDNIŠTVA:

UTRIP

Zbornica zdravstvene nege Slovenije

Ljubljana, Vidovdanska 9

telefon, telefax: 061/316-055

Žiro račun: 50101-678-48641

• Po mnenju Urada vlade za informiranje z dne 4. 3. 1993,
št. 23/71-93 sodi Utrip med proizvode, za katere se plačuje
5% davek od prometa proizvodov.

OBLIKOVANJE IN TEHNIČNO UREJANJE:

STARLING d.o.o.

Vrhnika, Krožna pot 2

tel/fax: 061/753-800, 061/754-415

TRŽENJE OGLASNEGA PROSTORA:

ANONSA d.o.o. Ljubljana, Preglov trg 6,

tel.: 061/1408-202, tel/fax: 1400-315

TISK:

Tiskarna POVŠE

Povšetova 36 a, Ljubljana, tel/fax: 061/301-542

*Držala sem ga za rokav
in žalostna, prežalostna
sem rekla mu: Ne bodi hud
ne bodi hud, ne bodi krut.
Saj veš, kaj moja ti ljubau
že dala v udanosti je zvesti.
On pa je dalje šel po cesti.
Vsa trudna tekla sem za njim.
Prišla sem ga za roko
in mislila, da omedlim.
Držala sem njegovo dlan
in rekla: Jočem noč in dan.
Povej samo, povej, kako
ti je pozabiti mogoče
zvestoba te ljubezni vroče
ko meni bolj in bolj si drag!
On pa pospešil je korak.*

C. Vipotnik

VSEBINA

DELO ZBORNICE	5	September na Zbornici Petra Kersnič - ZZNS
NOVICE IZ ICN	19	Novice iz ICN Veronika Pretmar Kunstek - ZZNS
PREDSTAVLJAMO VAM	20	SedANJI trenutek Sekcija medicinskih v vzgoji in izobraževanju Jožica Novak, Novo mesto
	21	Jožica Novak, predsednica sekcije v vzgoji in izobraževanju Ljubica Gluks
UDELEŽILI SMO SE	22	Poročilo o obisku na Danskem Olga Šušteršič
	22	Ustvarjanje prihodnosti zdravstvene nege v onkologiji Albina Bobnar
	23	Nekaj utrinkov s poti po Ameriki Bernarda Pulko
	25	Raziskovanje na področju zaščite medicinskih sester pri pripravi in aplikaciji citostatikov Albina Bobnar
RAZMIŠLJANJA	26	Tudi za tvojo stvar gre, kadar gori sosedova stena (hiša) Marjeta Rupar
	27	Tudi tako se včasih pogovarjamo z bolniki Majda Šlajmer Japelj
OBISKALI SMO ZA VAS	29	Volna Hospitalia
SREČANJA DOMA	30	
SREČANJA V TUJINI	45	
NOVO NA KNJIŽNIH POLICAH	37	Zavarovanec z demenco v družini Ladi Škerbinek

Škorpionu ustrezajo kombi-
nacije rož v izrazito močnih
barvah: modri, rdeči, rdeče-
vijoličasti, vedno z nekaj
bodičevja.

Cvetje pove vse

Cvetje Eli
Seliškar

1000 Ljubljana, Zaloška 46
Tel.: (061) 446-375, Fax: (061) 1401-303

Petra KERSNIČ

SEPTEMBER NA ZBORNICI

September - mesec, ko pobiramo "zemeljsko bero" svojih pridelkov, nabiramo gobe, kostanje, se pripravljamo na trga-

tev ali pa odhajamo na jesenski dopust - če seveda nimamo več šoloobveznih otrok. Je pa to tudi mesec novih začetkov, načrtov in obljub - v šoli, na fakultetah in tudi v službah ali pa celo v življenju.

Načrtujemo dogodke do konca leta in se počasi, včasih čisto nezavedno, približujemo zaključku leta.

Tudi na Zbornici je september eden izmed najbolj burnih mesecev. Potekajo aktivne priprave na seminarje strokovnih sekcij, ki so načrtovale uresničiti svoj program v jesenskih mesecih. Potekajo priprave na 3. srečanje upokojenih medicinskih sester, ki bo na Rogli.

5. septembra so se na svoji drugi seji sestali člani Zdravstvenega sveta, v katerem je od letošnje jeseni tudi naša predstavnica Ladi Škerbinek. Na sejo je bila povabljen predsednica Zbornice ga. Nana Domajnko, da bi predstavila predlog dokumenta Organizacija službe zdravstvene nege v zdravstvenih zavodih Slovenije. Ga. Ladi Škerbinek je kot predsednica Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego predstavila dokument Razmejitev zdravstvene nege. O dogodkih na seji sveta sta obe poročali na 15. seji predsedstva Zbornice 27.9.1996.

18. septembra smo se odločili in poslance državnega zbora z dopisom ponovno seznanili z našimi stališči do predloga Zakona o zdravnikih.

Seznanjamo vas z vsebino dopisa poslancem državnega zbora slovenskega parlamenta:

Spoštovane poslanke in spoštovani poslanci,
ker se bliža ponovna obravnava predloga Zakona o zdravnikih, Vas ponovno seznanjamo z našimi stališči in apeliramo na Vas, da jih pri odločanju o tem zakonu tudi upoštevate.

Organizirano delovanje medicinskih sester na Slovenskem bo v naslednjem letu obeležilo 70-letnico. Zbornica zdravstvene nege Slovenije je bila ustanovljena leta 1993 na podlagi 87. člena Zakona o zdravstveni dejavnosti. Združuje 10.000 medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov iz vse Slovenije, ki so neposredno vključeni in odgovorni za profesionalno izvajanje zdravstvene nege. Zdravstvena nega je sestavni del zdravstvenega varstva bolnih ali zdravih varovancev.

Posebnost dela medicinskih sester je v tem:

- da sodelujejo z drugimi zdravstvenimi delavci v zdravstvenem timu, ki ga vodi in usmerja zdravnik. Medicinske sestre prevzemajo naloge - intervencije, ki jih sicer določi zdravnik, izvedejo pa jih samostojno in s polno strokovno in moralno etično odgovornostjo;
- da na svojem strokovnem področju načrtujejo, izvajajo in vrednotijo samostojno glede na individualne potrebe vsakega varovanca. So edini zdravstveni delavci, ki obravnavajo varovanca / bolnika 24 ur na dan, v vseh obdobjih življenja, od rojstva do smrti;
- da ne glede na to, ali delajo z bolnim ali zdravim varovancem / bolnikom, delujejo preventivno v

DELO ZBORNICE

smislu ohranjanja, izboljševanja zdravja in dviga kakovosti življenja;

- da s svojim delom lahko veliko doprinesejo k uspešnosti poslovanja zdravstvenega zavoda, še zlasti v času zdravstvenih reform in finančnih omejitev.

Zbornica zdravstvene nege Slovenije in Razširjeni strokovni kolegij za zdravstveno nego podpirajo zakon o zdravnikih, kjer le-ta ureja službo in odgovornost zdravnikov, nesprijemljivo pa je, da se pojem medicina istoveti z zdravstvom in da medicinska stroka podreja in nadzira v celoti stroko zdravstvene nege, ki je specifično področje dela za to izobraženih in usposobljenih kadrov - medicinskih sester.

S Spoštovanjem!

*Generalna sekretarka
Petra Kersnič*

*Podpredsednica
Bojana Filej*

V vednost:

- Doc. dr. Božidar Voljč, minister za zdravstvo
- Darja Cibic, svetovalka ministra za področje zdravstvene nege

18. septembra nas je Ministrstvo za šolstvo in šport R Slovenije povabilo na slovesnost ob polaganju temeljnega kamna za novo šolsko stavbo **SREDNJE ZDRAVSTVENE ŠOLE V LJUBLJANI**. Slovesnost je bila ob 12. uri na prostoru, kjer bo stala nova šola, ob Potočnikovi cesti - na bivšem heliodromu Kliničnega centra. Številni dijaki, učitelji, mentorji, predstavniki občinskih služb, predstavniki Kliničnega centra in predstavniki Ministrstva za šolstvo in za zdravstvo z ministrom doc. dr. Božidarjem Voljčem na čelu, so s ploskanjem pozdravili vgradnjo temeljnega kamna bodoče šole. Po uradnem zaključku smo se zbrali ob ge. Slavici

Novinšek, dolgoletni ravnateljici in veliki bojevnici za novo šolo, za nove, sodobne, predvsem pa normalne razmere za izobraževanje in usposabljanje za poklic zdravstvenega tehnika. Čestitali smo ji k dosedanjim uspehom - predvsem pa smo ji obljubili, da bomo ob letu prišli tudi na odprtje.

20. in 21. septembra je na Filozofski fakulteti potekal I. slovenski kongres prostovoljcev. Za vse, ki jih ta tema zanima, je zmanjkalo prostora. Še sreča da. je bila tako velika udeležba mladih, ki jih prostorska stiska ni prav nič ovirala - posedli so na stopnice in pri tem niso negodovali. Sama sem bila presenečena, saj je bilo na kongresu veliko medicinskih sester, kar dokazuje, da se s tem ukvarjajo ne le zgolj kot s prostovoljno dejavnostjo, temveč tudi s strokovnim, načrtovanim in usmerjenim delovanjem pri zdravstveni negi v najrazličnejših zavodih.

Na slovesnem odprtju sta uvodne misli povedali Zora Tomič, predsednica Socialne zbornice, in Jasna Tepina, direktorica Slovenske fundacije, ter gosti iz Avstrije in Italije. Prvo dopoldne je bilo namenjeno uvodnim referatom, ki so jih meli: dr. Anica Kos Mikuš - Prostovoljno delo danes in jutri; mag. Anton Rop - Odnos države do prostovoljnega dela; prof. dr. Zinka Kolarič - Neprofitno volonterski sektor v Sloveniji; Alenka Čas in prostovoljke - dijakinje iz Velenja Maca Vah in Žana Lovrič - Prostovoljka sem in doc. dr. Jože Ramovš - Psihosocialne dimenzije prostovoljnega dela na področju socialnega varstva. V času kongresa so potekale delavnice na teme prostovoljnega dela v šolstvu, zdravstvu, na področju socialnega varstva, pri delu z ljudmi, ki imajo posebne potrebe, in na temo zakonodaja o prostovoljstvu.

Naj to skopo poročilo zaključim z mislimi mag. Antona Ropa, ki jih je izrekel na koncu svojega referata: "Delo prostovoljcev bogati in služi tistim, ki jim je namenjeno, bogati prostovoljce, ki ga izva-

DELO ZBORNICE

jajo in bogati družbo kot celoto. Naša skupna naloga, tako države kot civilne družbe, in vsakega posameznika je v tem, da razvijamo in vspodbujamo prostovoljno delo. In ne pozabimo - vsakdo lahko naredi kaj za drugega in vsakomur se lahko zgodi, da bo kdaj potreboval tako ali drugačno pomoč."

27. septembra je bila 15. seja Predsedstva Zbornice. Posredujemo vam zapisnik seje v celoti.

Zapisnik 15 redne seje Predsedstva ZZNS,

ki je bila **27. 9. 1996 ob 10. uri** v prostorih
Kluba Doma upokojencev Tabor.

Prisotni: Nana Domajnko, Filej Bojana, Veronika Pretnar Kunstek, Jelka Mlakar, Olga Nezman, Marjana Vengust, Ivana Hartman, Milica Lahe, Verica Turk, Bojana Zemljčič, Jana Vrhovnik, Zdenka Seničar, Irena Vidmar, Nada Modic Harl, Alenka Zega, Pavla Merše, Magda Berložnik, Marta Falež, Sonja Šinkovec, Greta Zver, Eva Vrstovšek, Jože Matjašec, Mirjana Čalič, Jasmina Božič, Milena Gliha, Irena Buček Hajdarevič, Jožica Novak, Slavica Klančar, Ivanka Pupis, Milena Križaj, Marina Velepčič, Nuša Mlakar, Roža Meglič, Olga Kobler, Erna Kos Grabnar, Marija Mrak, Andrej Peršak, Barbara Rijavec in Petra Kersnič;

Odsotnost opravičili: Emilija Kavaš, Vera Grbec, Mojca Stojan, Neva Papler, Marija Smolič, Majda Lukančič Mori, Stanka Popovič in Marjana Božjak ;

Vabljeni:

Darja Cibic - Ministrstvo za zdravstvo - prisotna
Jelka Drobne - Ministrstvo za šolstvo - ni prisotna
Ladi Škerbinek - RSKZN - prisotna

Majda Šlajmer Japelj - Kolaborativni center - opravičila

Olga Šušteršič - RSKZN - prisotna

Polona Zupančič - RSKZN - opravičila

Majda Zorec - RKSZN - ni prisotna

Marija Švajncer - SZN - delno prisotna

Sejo je vodila predsednica ZZN Nana Domajnko.

Med prisotnimi je posebej pozdravila novo izvoljeno predsednico Društva medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Celje - Marjano Vengust, ji zaželela dobrodošlico in uspešno delo.

Predlagani dnevni red :

1. Pregled zapisnika 14. redne seje Predsedstva z dne 29. 5. 1996
 2. Aktivnosti Zbornice med 14. in 15. sejo predsedstva ZZN - Nana Domajnko
 3. Predstavitev predloga usmeritev razvoja zdravstvene nege v luči zdravstvenih reform v republiki Sloveniji - Bojana Filej
 4. Imenovanje kandidacijske komisije za volitve ZZN
 5. Imenovanje komisije za spremembe statuta ZZN
 6. Volilna skupščina - razpis in kandidacijski postopek
 7. Iz sej Zdravstvenega sveta - Ladi Škerbinek
 8. Aktualne zadeve
- Na predlagani dnevni red ni bilo pripomb.

AD 1.

Na zapisnik 14. seje predsedstva z dne 29.5. 1996 ni bilo pripomb:

AD 2.

Predsednica Zbornice Nana Domajnko je poročala o aktivnostih, ki so se odvijale med 14. in

15. sejo predsedstva ZZN Poudarila je, da so vse aktivnosti v glavnem objavljene sproti v Utripu - namen poročanja je zgolj določene dogodke poudariti, da lahko člani do njih ali o njih zavzamejo svoja stališča

V tem času so potekali intenzivni sestanki z Razširjenim strokovnim kolegijem za zdravstveno nego, pri čemer je bila glavna tema oblikovanje stališč in podpore k vlogi Visoke zdravstvene šole v Mariboru za preoblikovanje v Fakulteto za zdravstvo in k vlogi za izvedbo fakultetnega programa iz zdravstvene nege. Zbornica in Razširjeni strokovni kolegij sta načelno podprla obe vlogi s tem, da bodo mnenje in pripombe na program oblikovale komisije za izobraževanje pri ZZN in pri RSKZ.

Predsednica Zbornice se je z nekaj besedami dotaknila sprejema, ki ga je v čast 10. obletnice Kolaborativnega centra za primarno zdravstveno nego organizirala Zbornica zdravstvene nege. Posebej je želela poudariti, da jo je presenetila slaba udeležba predsednic društev kar kaže na odnos do nas samih in do naše stroke. Povedala je tudi, da je sproti spreminjanje protokola, ki ga je pripravil Kolaborativni center, omajalo in skoraj v celoti onemogočilo predstavitev Nacionalnega združenja medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije, za katerega je sicer bila zaprosena in pripravljena.

Podala je kratko poročilo o udeležbi na 25. obletnici PCN - European Standing Committee of Nurses of EU - v Amsterdamu 28. in 29. 8., ki sta se ga udeležili s Veroniko Pretnar, stalno predstavnico v PCN. Govori vodilnih ljudi v PCN bodo v celoti prevedeni in objavljeni v Utripu.

V septembru je zasedal zdravstveni svet, katerega članica je Ladi Škerbinek. Na 2. sejo Zdravstvenega sveta je bila povabljen tudi predsednica

Zbornice. Na seji je Ladi Škerbinek predstavila Razmejitve zdravstvene nege in Nana Domajnko Organizacijo službe zdravstvene nege v zdravstvenih zavodih.

Iz poročila, ki sta ga podali Nana Domajnko in Ladi Škerbinek, je bilo mogoče zaključiti, da predstavniki Ministrstva za zdravstvo, ki so že sodelovali pri oblikovanju predloga, niso opravili svojih obljub in dokumentov niso podprli, čeprav je bil minister prisoten. Tudi člani Zdravstvenega sveta niso pokazali razumevanja in so sprejeli sklep, da o obeh dokumentih podajo svoje mnenje še vsi ostali strokovni kolegiji, ki so organizirani pri Ministrstvu za zdravstvo.

1 sklep

Člani predsedstva apelirajo na Razširjeni strokovni kolegij, da na svoji naslednji seji obravnava nastalo stanje, ki je posledica zavlačevanja sprejema in potrditve Razmejitve zdravstvene nege in Organizacije službe zdravstvene nege. Ker so dokumenti v strokovni javnosti že bili potrjeni, naj RSKZN vodilnim delavcem v zdravstveni negi pošlje pisna priporočila za uporabo in ravnanje po obeh dokumentih.

AD 3.

Bojana Filej je predstavila predlog dokumenta Usmeritve razvoja zdravstvene nege v luči zdravstvenih reform v republiki Sloveniji. Dokument je pripravila delovna skupina sestavljena iz predstavnic Zbornice, Razširjenega strokovnega kolegija, Ministrstva za zdravstvo in Kolaborativnega centra z gradivom. Člani predsedstva so prejeli predlog za 15. sejo Predsedstva. Predlog bodo obravnavali člani Predsedstva ZZN in člani RSKZN. Dokument bo po sprejemu vseh pripomb sprejet na Skupščini ZZN 27. novembra 1996.

2. sklep

Besedilo predloga Usmeritve razvoja zdravstvene nege v luči zdravstvenih reform v republiki Sloveniji se objavi v oktoberski številki Utripa. Na ta način bodo vsi člani ZZN imeli možnost dokument prebrati in nanj podati svoje predloge in pripombe. Javna razprava bo potekala do 15. 10. 1996.

USMERITVE RAZVOJA ZDRAVSTVENE NEGE V LUČI ZDRAVSTVENIH REFORM V REPUBLIKI SLOVENIJI

"Ljubljanska listina" je dokument, ki ga je sprejela konferenca zdravstvenih ministrov iz 51. držav centralne in vzhodne Evrope in ki zavezuje članice SZO, da se sklepom oziroma priporočilom te listine čimbolj približajo. Ljubljanska listina opredeljuje osnovna načela:

- človeško dostojanstvo, enakost, solidarnost in strokovna etika;
- promocija zdravja;
- upoštevanje potreb ljudi pri oblikovanju zdravstvenih služb;
- kakovost zdravstvenega varstva in finančno-ekonomska učinkovitost;
- upoštevanje filozofije primarnega zdravstvenega varstva;
- komprehenzivnost in kontinuirano zdravstveno varstvo.

Zaključki srečanja 11 evropskih kolaborativnih centrov za zdravstveno nego v Ljubljani junija 1996 govorijo, da se mora zdravstvena nega razvijati na podlagi:

- priporočil WHA 49.1, sprejetih na generalni skupščini SZO maja 1996 v Genevi;
- priporočil s sestanka ministrskih medicinskih sester, sprejetih v aprilu 1996 v Reykjaviku;
- priporočil svetovne mreže kolaborativnih centrov, sprejetih marca 1996 v Bahrainu;
- Ljubljanske listine, sprejete junija 1996 v Ljubljani.

1. OSNOVNA NAČELA

Na osnovi navedenih dokumentov in ob upoštevanju evropskih usmeritev z ozirom na zdravstvene reforme, mora zdravstvena nega pri nas upoštevati naslednja načela:

1.1. Vrednote zdravstvene nege

(človeško dostojanstvo, enakost, solidarnost in strokovna etika)

Etična načela zdravstvene nege smo pri nas opredelili v Kodeksu etike medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov, ki je bil sprejet na skupščini Zbornice v l. 1994. Opredeljena načela morajo pri svojem delu upoštevati vse medicinske sestre in zdravstveni tehniki v Sloveniji. Človeško dostojanstvo in enakost zagotavljamo s celostno obravnavo varovancev, z individualnim pristopom ter z upoštevanjem varovančevih psihičnih, fizičnih in socialnih potreb, kar nam omogoča osnovna metoda dela medicinskih sester - proces zdravstvene nege. Solidarnosti ne moremo razvijati, ker nismo partnerji v organih odločanja, še zlasti v organih Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

NALOGE :

- dosledno upoštevati in spoštovati načela Kodeksa etike medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov;
- uvesti metodo procesa zdravstvene nege v vse zdravstvene zavode in v vse dejavnosti zdravstvene nege;
- prizadevati si za vključitev v organe odločanja tudi v ZZZS;
- vzpodbuditi, da se na državni ravni sprejme evropska Deklaracija o bolnikovih pravicah ter, da se njena načela prilagodijo našim specifičnim razmeram. Posamezne zdravstvene institucije pa morajo nato sprejeti pravila o bolnikovih pravicah, ki jih morajo upoštevati.

1.2. Usmeritev k zdravju

Pomembna je reorientacija od bolezni k zdravju, kot temelj filozofije primarnega zdravstvenega varstva. Že SZO je ugotovila, da bo možno doseči "Zdravje za vse do 2000" le z maksimalno angažiranostjo in sodelovanjem medicinskih sester, ki so povsod po svetu najštevilčnejša skupina zdravstvenih strokovnjakov. Zato je potrebno na področju zdravstvene nege razvijati primarno zdravstveno nego in intenzivirati promocijo zdravja ter zdravstveno vzgojo.

NALOGE:

- potrebna je reorientacija izobraževalnih programov in sicer v dodiplomskem in podiplomskem izobraževanju, ki bodo temeljili na primarnem zdravstvenem varstvu;
- potrebno je razvijati multisektorsko sodelovanje in interdisciplinarno sodelovanje; razvijati načela timskega delovanja;
- razvijati tiste oblike obravnave varovancev, ki skrajšujejo bivanje v bolnišnicah in jih hitreje vračajo v domače okolje;

- okrepiti patronažno dejavnost ter v sklopu nje zdravstveno nego bolnika na domu;
- razvijati prostovoljno delo, individualno pomoč, samopomoč in sopomoč ter delo v komuni, kar pa mora biti strokovno usmerjeno;
- potrebna so prizadevanja za spremembo financiranja (iz bolnišnice v primarno zdravstveno varstvo).

1.3. K ljudem usmerjena zdravstvena nega

V obravnavi je potrebno maksimalno upoštevati potrebe ljudi ter upoštevati njihovo mnenje glede dejavnosti in organizacije zdravstvenih služb. Ljudje pa morajo prevzeti odgovornost za lastno zdravje. Metodološki pristopi v zdravstveni negi so demokratični, saj osnovna metoda dela medicinskih sester - proces zdravstvene nege - omogoča sodelovanje, soodločanje in demokratičnost. Pri svojem delu izhajamo iz potreb varovanca.

NALOGE:

- zdravstvena nega oziroma medicinske sestre ne smejo odločati o obravnavi bolnika, temveč z bolnikom;
- medicinske sestre morajo intenzivirati svoje delovanje na osveščanju in motivaciji varovancev v skrbi za lastno zdravje;
- medicinske sestre morajo poskrbeti in preveriti, ali je varovanec razumel vsa zdravnikova navodila in informacije.

1.4. Kakovost zdravstvene nege

Potrebna je strategija zagotavljanja kakovosti v zdravstveni negi ter upoštevanje finančne učinkovitosti. Skupina pri Razširjenem strokovnem kolegiju za zdravstveno nego je sicer sprejela nacionalni program zagotavljanja kakovosti v zdravstveni negi, vendar aktivnega delavanja ni zaznati. Obstajajo

prvi poizkusi v posameznih zdravstvenih zavodih, ki pripravljajo interne standarde.

NALOGE:

- Razširjeni strokovni kolegij za zdravstveno nego bi moral sprejeti metodologijo oblikovanja standardov, predvsem pa bi moral sprejeti nacionalne standarde;
- potrebno je oblikovati kvalitativne in kvantitativne standarde za zdravstveno nego;
- nujna je supervizija kot element kakovosti, ki združuje svetovanje in strokovni nadzor, pri tem pa je potrebno natančno definirati supervizijo.

1.5. Financiranje zdravstvene nege

Racionalizacija v zdravstvenem varstvu mora zagotoviti logično sestavo negovalnega tima in delitev dela v njem. Največje število ur opraviijo delavci negovalnega tima in poraba sredstev za negovalne kadre je nad 50% celotnih sredstev za zdravstveno varstvo.

NALOGE:

- prizadevati si za ustrezno sestavo negovalnih timov;
- doseči take kadrovske normative, ki bodo temeljili na dejanskih obremenitvah negovalnega tima in ne na osnovi racionalizacij zdravstvene zavarovalnice;
- čimprej doseči sprejetje strokovno organizacijskega predloga "Organizacije službe zdravstvene nege", s čimer bo zagotovljena večja kakovost organizacije zdravstvene nege ter finančna racionalizacija;
- pospešiti sprejem dokumenta "Razmejitev zdravstvene nege", s čimer bo možna strokovno utemeljena delitev dela v negovalnem timu:

1.6. Primarno zdravstveno varstvo

Tudi zdravstvena nega mora kljub reformam upoštevati filozofijo primarnega zdravstvenega varstva, ki varuje in krepi zdravje, izboljšuje kakovost življenja, preprečuje nastanek bolezni, omogoča rehabilitacijo bolnika in jih neguje v terminalni fazi življenja.

NALOGE:

- ohraniti model organiziranosti patronažne dejavnosti, ga krepiti in razširiti pri tem pa ne razvijati novih modelov.

2. NAČELA USMERJANJA SPREMEMB

2.1. Zdravstvena politika

2.1.1. Nujno je, da ima zdravstvena nega oziroma, da imajo medicinske sestre v telesih odločanja svoje člane oziroma predstavnike.

2.1.2. Potrebna je sprotne evalvacije sprememb, ki bo možna le, če bo zdravstvena nega postala vidna. Vidnost zdravstvene nege je možno doseči z uvedbo dokumentiranja zdravstvene nege. Dokumentiranje zdravstvene nege mora potekati sinhrono, kot del zdravstvenega sistema, vendar je potrebno upoštevati specifične naloge in specifične odgovornosti zdravstvene nege.

2.1.3. K boljši oziroma ugodnejši klasifikaciji zdravstvenih institucij ter k njihovem ugledu vsekakor doprinaša tudi zdravstvena nega.

2.2. Upoštevanje mnenja in izbora državljanov

2.2.1. Zdravstvena nega si mora prizadevati, da bodo dane možnosti sodelovanja ljudi na vseh nivojih od lokalne skupnosti navzgor.

2.2.2. Zdravstvena nega si mora pridobiti kompetence in možnosti naročanja pacientov, izvajanja prijazne zdravstvene nege; dobrih komunikacij, pro-

fesionalnega sprejema in odpusta varovancev ter spremeniti čakalnico v zdravstveno-vzgojno učilnico.

2.2.3. Zdravstvena nega mora zagotoviti informiranje in edukacijo ljudi, kako le-ti vstopajo in se gibljejo po zdravstvenem sistemu. Poudarek je na primarni zdravstveni vzgoji.

2.3. Vpliv zdravstvene nege na preoblikovanje zdravstvene službe

2.3.1. V kolikor obstajajo težnje po vključevanju nižje izobraženih sodelavcev v negovalni tim, potem je nujno, da medicinske sestre dosežejo maksimalno izobrazbo: Kajti, če so v timu ljudje z nižjo strokovno izobrazbo in če ni vrha z ustreznimi znanji, potem ni možno uporabiti in izkoristiti vseh resursov. Zato lahko nastopi anarhija. Vsako reorganizacijo, prav tako tudi zdravstveno reformo je možno uspešno izpeljati le z veliko znanja ter z racionalno izrabo resursov. Na vodilnih delovnih mestih si morajo medicinske sestre pridobiti znanja, da bi lahko zmanjšali razkorak v primerjavi z znanji drugih strokovnjakov.

2.3.2. Zaradi večjih in raznolikejših potreb je v prihodnje potrebno načrtovati različne organizacijske oblike zdravstvene nege. Npr. negovalne bolnišnice, za katere bo značilna progresivna zdravstvena nega za izboljšanje stanja; primarna zdravstvena nega, s poudarkom na zdravstveni negi bolnika na domu ter v povezavi z zdravljenjem na domu; akutne bolnišnice, v katerih je intenziteta dela velika, zato ni možen adaptacijski čas za pacienta niti za negovalni kader. Zato je potrebno večje znanje in ustrezni kadrovski normativi, če ne želimo povzročiti "burn-out" sindrom zaposlenih. Opredeliti je potrebno na novo funkcijo domov za stare, saj je v njih že skoraj 60% bolnikov in mladih invalidov.

2.3.3. Tudi za potrebe zdravstvene nege je potrebna regionalizacija in medobčinsko ter medregijsko sodelovanje (storitve zdravstvene nege, mreža, enakomerna porazdelitev).

2.3.4. Potrebno je razviti informacijski sistem za potrebe zdravstvene nege, ki bo omogočal razvoj profesionalnega jezika in uporabo negovalnih diagnoz. Podatke zdravstvene nege pa bo možno uporabiti ne le za potrebe statistike, temveč tudi za potrebe stroke. Na ta način bo omogočena vključitev slovenske zdravstvene nege v projekt "Telenurse", ki je projekt Evropske skupnosti.

2.4. Kadrovske preusmeritve

2.4.1. Potrebno je pripraviti opis poklicnih profilov za potrebe zdravstvene nege, ki bodo lahko sodelovali v multiprofesionalnih timih.

2.4.2. Izvesti reorientacijo vsebin v izobraževalnih programih, ki jih je nakazala že dunajska konferenca l. 1988.

2.5. Krepitev menedžmenta

2.5.1. Vse vodilne medicinske sestre si morajo pridobiti ustrezna znanja managementa. Pri izbiri vodilnih in vodstvenih medicinskih sester je potrebno upoštevati znanje in ne talent.

2.5.2. S sprejetjem dokumenta "Organizacija službe zdravstvene nege" je potrebno zagotoviti avtonomijo organizacije službe zdravstvene nege, ki bo sinhrono delovala znotraj sistema zdravstvenega zavoda.

2.5.3. Pri vodilnih medicinskih sestrah je potrebno krepiti osebne lastnosti za managementa in vodenje.

2.6. Upoštevanje domačih in tujih izkušenj

2.6.1. Upoštevati je potrebno domače in tuje izkušnje v zdravstveni negi, še zlasti one, ki so pridobljene na osnovi raziskovanja.

DELO ZBORNICE

2.6.2. Potrebno je sprejeti dejstvo, da si medicinske sestre morajo pridobiti znanje o multikulturni zdravstveni negi in sprejeti načela zdravstvenih reform pri nas.

Delovno gradivo je pripravila skupina predstavnikov:

- Zbornice zdravstvene nege - Nana Domajnko, Petra Kersnič;
- Ministrstva za zdravstvo - Darja Cibic;
- Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego - Ladi Škerbinek in
- Kolaborativnega centra - Majda Šlajmer Japelj in Bojana Filej.

AD 4.

Generalna sekretarka je poročala o predlogih za člane kandidacijske komisije, ki so jih na ZZN po sklepu 14. seje Predsedstva poslali iz DMSZT.

3. sklep

V skladu s Statutom ZZN - 16. člen - je imenovana kandidacijska komisija v sestavi: Blanka Andrenšek, Ivica Balkovec, Milica Lahe, Milica Maslo, Veronika Pretnar, Verica Turk in Bojana Zemljič.

V Utripu št. 10 se objavi razpis za prijavo kandidature za predsednika ZZN za naslednje mandatno obdobje. Kandidati morajo vlogi priložiti kratek življenjepis in program dela.

Naloge kandidacijske komisije:

1. Konstituiranje komisije
2. Sprejem predlogov in oblikovanje kandidatne liste za predsednika, podpredsednika, 5 članov nadzornega odbora in 5 članov razsodišča.
3. Predstavitev kandidatne liste na 16. seji Predsedstva ZZN.

Za oblikovanje kriterijev v kandidacijskem postopku so sprejeti osnovni kriteriji: članstvo v

ZZN od ustanovitve dalje, podpora in soglasje matičnega društva in ustni razgovor s kandidati. Podrobnejši kriteriji bodo dogovorjeni na seji predsednikov Društev v sredo 2. 10. 1996.

AD 5.

Generalna sekretarka je poročala o predlogu za člane statutarne komisije, ki so jih na ZZN po sklepu 14. seje Predsedstva poslali iz DMSZT.

4: sklep

V skladu s Statutom ZZN - 16. člen - je imenovana statutarna komisija v sestavi: Klara Bavčar, Šarika Benko, Mojca Kink, Vasiljka Kokalj, Jelka Mlakar, Nuša Mlakar in Felicita Stopar.

Naloge komisije:

1. Konstituiranje
2. Sprejem predlogov za spremembe Statuta ZZN.
3. Predstavitev predloga sprememb Statuta ZZN na 16. seji predsedstva ZZN

AD 6.

Generalna sekretarka je predstavila rokovnik opravil v zvezi z volilno skupščino, ki so ga člani predsedstva potrdili:

5. sklep

1. Rok z prijavo
- kandidatov za voljena mesta v organih ZZN - 30. 10. 1996
- predlogov za spremembe Statuta ZZN - 30. 10. 1996
2. Zasedanje kandidacijske in statutarne komisije - 2. - 9. 11. 1996
3. 16. seja predsedstva ZZN - 13. 11. 1996
- sprejem in potrditev kandidatne liste za volitve
- sprejem in potrditev sprememb Statuta ZZN
- sklic volilne skupščine
4. Volilna skupščina - 27. 11. 1996

DELO ZBORNICE

AD 7.

Poročanje Ladi Škerbinek je bilo opravljeno že v točki 2.

a.

Predsednica Nana Domajnko je zaprosila Olgo Šušteršič, da je poročala o sestanku komisij ZZN in RSKZN za izobraževanje in njihovih stališčih o fakultetnem izobraževanju medicinskih sester na Visoki zdravstveni šoli v Mariboru. Komisije so obravnavale vlogo Visoke zdravstvene šole v Mariboru za preoblikovanje v Fakulteto za zdravstvo in uveljavitev fakultetnega programa zdravstvene nege. Povedala je, da člani komisij podpirajo vse aktivnosti v zvezi z fakultetnim študijem, saj je ta usmeritev zapisana v Dolgoročnem razvoju zdravstvene nege v Sloveniji: Poročala je tudi o aktivnostih Visoke šole za zdravstvo v Ljubljani, ki čaka na potrditev enovitega fakultetnega programa za zdravstveno vzgojo.

V razpravi, ki je sledila in v kateri so sodelovali številni člani predsedstva, je bilo postavljenih veliko vprašanj in dilem, ki so se predvsem nanašale na obstoječo sistematizacijo delovnih mest, na študij ob delu in iz dela, na možnosti pridobitve visokošolske strokovne izobrazbe in na možnosti vpisa v 3. letnik fakultetnih programov. Dokončnih odgovorov navzočim ni bilo mogoče posredovati, ker usklajevanje nove zakonodaje v šolstvu z izobraževalnimi programi še poteka.

b.

Predsednica ZZN je članom predsedstva posredovala v obravnavo predlog sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v sterilizaciji. Člani sekcije predlagajo, da naj bi se v članstvo ZZN vpisali tudi kemijski, laboratorijski in sanitarni tehniki, ki delajo na področju sterilizacije. O tem so

razpravljali tudi člani IO in opozorili na to, da bi se s tem naše združenje spreminjalo v združenje zdravstvenih delavcev, kar bi nas oddaljilo od pravil ICN.

6. sklep

Člani predsedstva se s predlogom ne strinjajo, ker menijo, da nikomur iz drugih poklicev, ki delajo v zdravstvu, ne omejujemo možnosti strokovnega izpopolnjevanja. Vsem udeležencem izdamo tudi ustrezna potrdila.

c.

Nuša Mlakar je kot predsednica komisije za zasebno dejavnost na področju zdravstvene nege opozorila na Pravilnik o zasebni dejavnosti na področju zdravstvene nege, ki v 6. členu zahteva tudi soglasje območnega patronažnega kolegija. Jelka Mlakar je opozorila na številne vloge za zasebno dejavnost, ki prihajajo na DMSZT Ljubljana in tudi na tiste, ki se nanašajo na prehod patronažne dejavnosti kot celote v zasebno dejavnost s koncesijo občine.

7. sklep

Člani predsedstva sklenejo, da se iz 6. člena Pravilnika o postopkih za izdajo mnenja za opravljanje zdravstvene dejavnosti na področju zdravstvene nege črta zadnja alineja.

d.

Ladi Škerbinek je kot glavna medicinska sestra Psihiatrične klinike v Ljubljani predstavila knjižico »Varovanec z demenco v družini«, ki so jo napisali trije avtorji - Aleš Kogoj - specialist psihiater, Branka Mikluž, višja medicinska sestra, specialistka psihiatrične zdravstvene nege in Jana Dragar - socialna delavka. Knjižica je uspeh psihiatrične zdravstvene nege in bo predstavljena tudi v Utripu.

Seja je bila zaključena ob 13.30 uri.

V septembru so na ZZN imeli redne seje:

1. Komisija za dodeljevanje sredstev iz sklada za izobraževanje.

2. Komisija za izobraževanje pri Zbornici in stalna strokovna skupina za izobraževanje pri Razširjenem strokovnem kolegiju za zdravstveno nego sta imeli skupno sejo, na kateri sta obravnavali vlogo za podporo predlogu Visoke zdravstvene šole iz Maribora za preoblikovanje v Fakulteto za zdravstvo in vlogo za podporo k razpisu fakultetnega programa zdravstvene nege.

3. Člani upravnega odbora so imeli 39. in 40. redno sejo.

4. Sestali so se člani vodilne skupine za projekt "Delovna obremenitev, stres, kakovost dela v zdravstveni negi" in razpravljali o pogojih in možnostih nadaljevanja projekta.

Člani upravnega odbora smo se odločili, da vam v tem mesecu pošljemo anketni list z dvema anketa-ma in Vas prosimo, da nam ga do konca meseca oktobra tudi vrnete. Prvi se nanaša na evidenčni list strokovnega članstva. Prosim vse aktivne člane (razen študentov, ki so v sekciji študentov, in upoko-

jenih, ki so v aktivnih upokojenih medicinskih sester pri Društvih medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov), da ne glede na to, če so tak listič že izpolnili, to storijo še enkrat. Predlagamo, da jih zberete po službah in pošljete na sedež ZZN. Na Zbornici jih bomo s pomočjo računalnika obdelali in vam naše ugotovitve tudi posredovali, predvsem pa bomo z nekaterimi podatki pomagali IO strokovnih sekcij, da bodo lažje načrtovali strokovne programe seminarjev za leto 1997.

Kaj želimo izvedeti?

1. Z evidenčnim listom strokovnega članstva želimo od vsakega našega člana izvedeti njegove podatke o delovnem področju in s tem tudi o področju strokovne sekcije, kamor je vključen.

2. Želimo tudi izvedeti za interesna področja naših članov, ker bomo tako lahko uspešno načrtovali strokovne seminarje in jih interdisciplinarno povezovali z drugimi strokami.

3. Prepričani smo, da so med nami sodelavci, ki bi želeli tudi aktivno sodelovati, pa za to nimajo ali ne najdejo možnosti, da bi to izrazili. Z anketo dajemo možnost vsem, da se javijo in pomagajo pri oblikovanju doktrin in strokovnih načel v zdravstveni negi.

Čestitka

V septembru 1996 je zaključila študij zdravstvene vzgoje na Visoki šoli za zdravstvo in Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani ga. Petra Kersnič, generalna sekretarka ZZNS.

Dragi kolegici in sodelavki iskreno čestitamo!

ZZNS

DELO ZBORNICE

Izreži in odpošlji!

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

EVIDENČNI LIST STROKOVNEGA ČLANSTVA

STROKOVNA SEKCIJA _____

PRIIMEK IN IME: _____

št. članske izkaznice _____

DELOVNO MESTO: _____

USTANOVA/ZAVOD: _____

INTERESNO PODROČJE: _____

ŽELIM AKTIVNO SODELOVATI ☐ DA ☐ NE

Moj telefon: _____

PODPIS: _____

***Dezinfekcija
sluznic?***

ново!

Skinsept[®] mucosa
raztopina

Henkel-Ecolab d.o.o.
Poštni predal 7, Vajngerlova 4
62106 Maribor, SLOVENIJA
Tel.: 062/102-211, Fax: 062/102-792

DEZINFEKCIJA
V ZDRAVSTVU

**NE POZABI - TUDI, ČE SI ŽE IZPOLNIL - NAPIŠI ŠE ENKRAT IN POŠLJI NA ZZNS
NAJKASNEJE DO 30.10.1996**

ANKETA 2

Na podlagi izrazov nezadovoljstva z nazivom zdravstveni tehnik smo se odločili, da vas vprašamo:

KAKŠEN NAZIV BI VI DODELILI ZDRAVSTVENEMU TEHNIKU?

Zavedamo se, da je po mednarodni klasifikaciji ICN-a naziv medicinska sestra podeljen tistemu, ki je opravil bazični, visokošolski izobraževalni program, naziv zdravstveni tehnik pa je posledica usmerjenega srednješolskega izobraževanja. Da bi lahko pričeli z aktivnostim za spremembo tega naziva, smo se odločili za anketo ter pričakujemo vaše predloge.

Ponujamo vam nekaj nazivov v premislek, želimo pa tudi, da zapišete svoje predloge:

1. ZDRAVSTVENA NEGOVALKA _____
2. NEGOVALKA _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

NE POZABITE - 30. OKTOBER - DAN ZA ODDAJO ANKET!

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

v skladu z 12. členom Statuta objavlja

razpis

**za evidentiranje kandidatov za predsednika in podpredsednika
Zbornice zdravstvene nege Slovenije**

in

Zveze društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov

Rok prijav 30. 10. 1996

kandidaturi za predsednika Zbornice je potrebno priložiti kratek življenjepis in program dela Zbornice zdravstvene nege Slovenije v mandatu 1997-2001.

Kandidaturi za podpredsednika Zbornice je potrebno priložiti kratek življenjepis

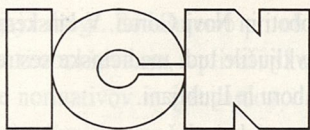
Iz Statuta: 12. člen

Predsednika(co) in podpredsednika(co) Zbornice volijo poslanci(ke) skupščine na neposrednih in tajnih volitvah na skupščini. Kandidira lahko vsak(a) član(ica) Zbornice, če mu(ji) kandidaturo potrdi regijsko društvo Zbornice.

Izvoljeni so kandidati(tke), ki so na volitvah prejeli(e) večino glasov poslancev skupščine. V primeru, ko več kandidatov prejme enako število glasov, je treba volitve ponoviti

Mandat predsednika(ce) in podpredsednika(ce) Zbornice traja štiri leta in sta lahko ponovno izvoljena.

NOVICE IZ ICN

Novice iz ICN

Pričakujejo, da se bo 21. Svetovnega sestrskega kongresa v Vancouvru, ki bo od 15. do 20. junija 1997, udeležilo preko 8000 medicinskih sester.

Na sedežu ICN so prejeli že rekordno število izvlečkov (1265) in posterjev (213). Zadnji rok za prijavo aktivne udeležbe je 1. december 1996.

Vodilna tema kongresa je :

“Sharing the Health Challenge”.

Program potovanja na kongres v Vancouver bo za udeležence - udeležence iz Slovenije objavljen v naslednjem UTRIPU.

prevent

Samo za vas!

- **NOVA, razširjena KOLEKCIJA poklicnih OBLAČIL za zdravstvo.**
- **Izdelana IZ NAJSODOBNEJŠIH, uvoženih MATERIALOV.**
- **Primerna ZA vse POKLICE V ZDRAVSTVU !**

TUS PREVENT d.o.o., - PC Mislinja, Gozdarska 38, 2382 Mislinja, tel. 0602 / 56 083, 55 279, fax 0602 / 56 082

Prižigajmo svečke ob veselih dogodkih!

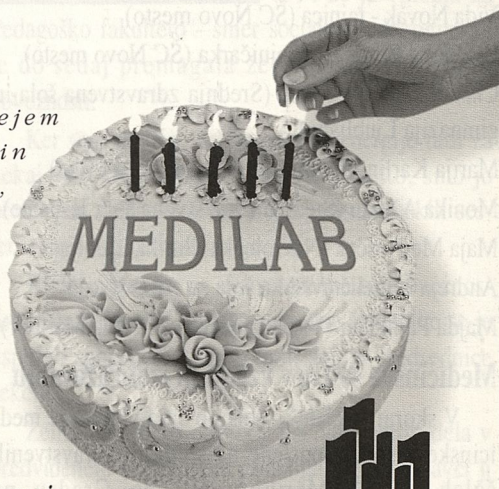
SEJEM MEDILAB

*Peti mednarodni sejem
medicinske in
laboratoriske tehnike,
materialov,
farmacevtike,
rehabilitacijskih izdelkov
in storitev*

*Od 22. do 25. oktobra 1996
od 10. do 18. ure*

Znanje za zdravje

Gospodarsko razstavišče v Ljubljani **LJUBLJANSKI SEJEM**

Jožica Novak

Sedanji trenutek Sekcije medicinskih sester v vzgoji in izobraževanju

Na premici časa

Sekcija medicinskih sester v šolstvu je začela delovati leta 1970. Sadove truda in dela predsednic in članov sekcije smo ob petindvajseti obletnici obstoja preimenovali v Sekcijo medicinskih sester v vzgoji in izobraževanju. Vodenje sekcije je 24.11.1995 prevzel aktiv učiteljev zdravstvene nege in strokovnih predmetov na novomeški zdravstveni šoli.

Z odgovornostjo naprej

Izvršni odbor sekcije sestavljajo:

Jožica Novak - predsednica (ŠC Novo mesto)

Ljubica Glucks - podpredsednica (ŠC Novo mesto)

Vida Novak - tajnica (ŠC Novo mesto)

Blaženka Berus - blagajničarka (ŠC Novo mesto)

Članice: Marija Verbič (Srednja zdravstvena šola in gimnazija Ljubljana)

Marija Karlin (Srednja zdravstvena šola Celje)

Monika Ažman (Srednja zdravstvena šola Jesenice)

Maja Medvešek (Nevrološka klinika Ljubljana)

Andreja Mihelič (Visoka šola za zdravstvo)

Majda Pajnkihar (Visoka zdravstvena šola Maribor)

Medicinske sestre v vzgoji in izobraževanju

V skoraj stočlansko sekcijo smo vključene medicinske sestre, zaposlene na srednjih zdravstvenih šolah v Celju, Mariboru, Slovenj Gradcu, na Jesenicah, v Piranu, Novem mestu, Ljubljani,

Murski Soboti in Novi Gorici. V lanskem letu so se v sekcijo vključile tudi medicinske sestre z visokih šol v Mariboru in Ljubljani.

V dobro človeka

Članice sekcije nosimo dvojno poslanstvo: naša skrb za bolnika oz. varovanca se kaže v vzgoji novih zdravstvenih delavcev. V dobro človeku prenašamo znanje, izkušnje in vzgled mladim, ki se podajajo na pot skrbi za druge. Zavedamo se, da je poklicna pot zdravstvenega tehnika in medicinske sestre posuta z rožami, pa tudi s trni. Želimo odpirati srca mladih, da rože ne bodo ovenele, in jih pripraviti na delo tako, da bo trnjev vse manj.

Skupaj z vsemi zdravstvenimi delavci

Poslanstva medicinske sestre in učitelja ne moremo ločevati od tistih, ki že nosijo cvetje in jih bodejo trni. Zato smo med drugim, kot smoter dela sekcije, zapisali tudi skrb za povezovanje in usklajevanje teorije znanosti zdravstvene nege, prakse zdravstvene nege in izobraževanja na tem področju. Sodelovati želimo z vsemi, ki s svojim delom prispevajo k razvoju zdravstvene nege. Na istem bregu stojimo in v isto smer gremo, zato je vedno boleča izkušnja, kadar se zdi, da je vlogo učitelja in medicinske sestre težko uskladiti.

Več in boljše

Bolniku oz. varovancu želimo nuditi najboljše, vse tisto, kar človek v svojem dostojanstvenem bivanju imenuje največje vrednote: ljubezen, povezano z znanjem. Da bi to dosegli, si člani sekcije prizadevamo v vzgoji in izobraževanju in na področju zdravstvene nege doseči optimalne razmere za delo z mladimi in za delo z bolniki oz. varovanci. Pred nami so številne konkretne naloge. Prizadevamo si za osebno rast, organiziramo seminarje in se vključujemo v vse oblike izobraževanja,

PREDSTAVLJAMO VAM

ki jih izvajajo drugi. Sodelujemo pri oblikovanju programov izobraževanja, vplivati skušamo na oblikovanje normativov in standardov v vzgoji in izobraževanju. Svoj kamenček dodajamo mozaiku dela in prizadevanj Zbornice zdravstvene nege. Vključujemo se tudi v konkretno delo z bolniki in varovanci v zdravstvenih ustanovah. In še bi lahko naštevala.

Na premici časa

Sedanji trenutek gradi našo prihodnost. Vabimo vse, ki delujete na področju zdravstvene nege, da se z mnenji, nasveti in kritičnimi pripombami ter z aktivnim sodelovanjem povežete s Sekcijo medicinskih sester v vzgoji in izobraževanju. Mostovi med nami so tudi most do človeka, ki mu posvečamo svoje življenjsko delo.

Ljubica Glucks

Jožica Novak

predsednica Sekcije medicinskih sester v vzgoji in izobraževanju

Leta 1995 je predsednica Sekcije v vzgoji in izobraževanju postala Jožica Novak, medicinska sestra in učiteljica zdravstvene nege na Zdravstveni šoli v Novem mestu.

Sponosom opravlja dvojno poslanstvo in uresničuje željo po delu z ljudmi, ki jo je začutila že v otroških letih.

Srednjo zdravstveno šolo je končala v Novem mestu leta 1980. Študij je nadaljevala na Višji šoli za zdravstvene delavce v Ljubljani. Po uspešno končanem študiju in opravljenem pripravništvu v Splošni bolnišnici Novo mesto se je vrnila na šolo kot učiteljica zdravstvene nege. Razveselili smo se njene vrnitve, ker smo jo dobro poznali in smo vedeli, da dobivamo dobro sodelavko.

Od samega začetka je z veliko elana in mladostniške zagnanosti začela opravljati težko, vendar lepo delo učiteljice mladih rodov, bodočih zdravstvenih delavcev.

Po nekajletnem delu je ugotovila, da je za opravljanje zelo zahtevnega dela potrebno še veliko znanja, ki si ga ne more pridobiti na nekajdnevni seminarjih in s samoizobraževanjem. Želja, da bi pridobila visoko izobrazbo na področju zdravstvene nege, se ji še ni izpolnila. Leta 1994 se je vpisala na

Pedagoško fakulteto - smer socialna pedagogika in je do sedaj premagala že večji del študijskih obveznosti.

Ker smo opazili, da ima dovolj energije tudi za nekaj več, kot ji narekuje delovno mesto, smo jo predlagali za predsednico Sekcije medicinskih sester v vzgoji in izobraževanju.

Kljub zahtevam na delovnem mestu, obveznostim mamice dveh šolarjev in izredne študentke se je uspešno spoprijela z zahtevnim delom predsednice sekcije.

Želimo ji veliko uspehov pri opravljanju dela v predvidenem mandatnem obdobju. Ožji sodelavci ji bomo pri tem pomagali.

Olga Šušteršič

POROČILO O OBISKU NA DANSKEM

V dneih med 17. in 24.8.1996 sem bila v Copenhagenu na Danskem. Najprej sem se udeležila konference MIE 96 (Medical Informatics in Europe), kjer sem imela poster z naslovom An Information System for Community Nursing Support (skupaj z V. Rajkovičem). Predstavitev sama in srečanja s tujci, ki delajo na tem področju, so bila pomembna tudi za projekt Copernicus, katerega sonosilka sem.

Poleg tega sem se udeležila tudi delavnice z ekskurzijo na temo An infrastructure for a Basic Social-Medical Networking.

Dne 23.8.1996 sva skupaj s prof. dr. V. Rajkovičem obiskala Danish Institute for Health and Nursing Research, ki je naš tuji partner v projektu Copernicus. Z direktorjem N. Gunnarjem sva se pogovarjala o našem sodelovanju predvsem na področju nomenklature negovalnih fenomenov in računalniške podpore v povezavi z obstoječimi programskimi rešitvami v svetu. Povabil nas je tudi na naslednji delovni sestanek projekta Telenursing, ki bo v oktobru t.l.

Lahko rečem, da je bil obisk na Danskem koristen tako za mednarodni projekt Copernicus kot tudi za razvoj zdravstvene nege pri nas. S pridobljenimi novimi spoznanji pa bom obogatila tudi izvajanje mojega predmeta.

Albina Bobnar

USTVARJANJE PRIHODNOSTI ZDRAVSTVENE NEGE V ONKOLOGIJI

Mednarodna zveza onkološke zdravstvene nege (ISNCC - International Society of Nurses in Cancer Care) je organizirala 9. mednarodno konferenco onkološke zdravstvene nege, od 10. do 16. avgusta 1996, v obmorskem letovišču Brighton. Več kot 2500 medicinskih sester s področja onkologije je prišlo v ta prelepi kraj z vseh koncev sveta. Rdeča nit konference je bilo pridobivanje novih znanj, ki bodo krojila usodo ali bolje rečeno - upanje onkoloških bolnikov v prihodnosti. Iz Slovenije sva se konference udeležili Gordana Lokajner in Albina Bobnar iz Onkološkega inštituta v Ljubljani.

Konferenca je potekala v hotelu Metropole na obali, kjer so zabaviščni parki, prijetne restavracije s pečenimi ribami in krompirčkom, prostori z ležalniki za "sončenje v obleki", ker ves čas prijetno pihlja in vsak čas lahko pričakuješ pravo poletno nevihto. Pogled na široka prostranstva modrega morja pa ustvarja prijetno počutje.

V soboto in nedeljo so bili organizirani simpoziji, na katerih smo govorili o paliativni zdravstveni negi, rehabilitaciji bolnikov z rakom, novostih v terapiji, otroški onkološki zdravstveni negi, hemo-onkološki zdravstveni negi in organizaciji zdravstvene nege v onkologiji.

Za simpozij se je bilo potrebno predhodno prijaviti, saj je bilo število udeležencev omejeno. Izbor med šestimi simpoziji je bil težak, saj so vse teme

UDELEŽILI SMO SE

zelo zanimive in enako pomembne za prihodnost onkološke zdravstvene nege. Predavanja so dobro pripravili strokovnjaki onkološke zdravstvene nege z vsega sveta, ki delajo v praksi, raziskovanju, izobraževanju, upravljanju in posvetovanju.

Onkološka zdravstvena nega je zdaj skoraj povsod, kjer se nahaja človek, zato so priložnosti za razvoj novih vlog medicinske sestre na področju onkologije vedno bolj pogoste in obenem potrebne, nepogrešljive in široko razpoznavne. Na osrednji konferenci so se obravnavale teme s področij preventive raka, detekcije raka, zdravljenja raka in nege umirajočih bolnikov z rakom, ki jih hkrati delimo in združujemo v celoto.

Predavanja so potekala dopoldan in popoldan, razdeljena po vsebinah. Zelo veliko je bilo predavanj, ki so vsa seveda temeljila na raziskovalnih nalogah s področja kvalitete življenja, etike v zdravstveni negi, zdravstvene politike, izobraževanja, paliativne nege, preseganja raka, informiranja bolnikov z rakom. Posamezniki so predstavili posebnosti onkološke zdravstvene nege, ki je odraz različne kulture in doživljanja raka.

Ne smem pozabiti razstave 150 posterjev, ki so prav tako kot predavanja odraz dobre klinične prakse in raziskovanja v onkološki zdravstveni negi.

Poleg vseh teh aktivnosti je bil dobro pripravljen tudi razstavni prostor, kjer je več kot 50 farmacevtskih in proizvodnih podjetij, založnikov in prostovoljnih organizacij razstavljalo zadnje novosti v onkološki zdravstveni negi. V večernih urah so organizirali simpozije o svojih izdelkih in vedno zaključili dan s pogostitvijo.

V Brightonu smo doživeli lep "vročičen" teden, toda, ko smo odhajali domov, skoraj na vse dele zemeljske oble, smo bili prepričani, da smo dobili veliko spodbud, izzivov, ki nas bodo usmerjali v prihodnosti, da bo nega onkoloških bolnikov težila k

strokovni popolnosti. Z dinamičnim delom bomo povsod po svetu zagotavljali kvalitetno nego onkološkega bolnika, ki bo prinašala zadovoljstvo bolnikom in medicinskim sestram.

Bernarda Pulko

NEKAJ UTRINKOV S POTI PO AMERIKI

Vedno je zanimivo spoznanje, kako se svet vrti drugje. Kako se vrti doma, vemo.

Letošnji obrati so bili bolj hladni kot ne in umirjeno ustaljeni tempo po večini ni prinesel kaj prida sprememb.

Znekoliko sreče obdarjena sem se konec maja poslovila od vsakdanjika z namenom srečati svet še kje drugje kot doma. Pot me je vodila v Novi svet pogledat, kaj ponujajo novega in kaj ostaja po starem. Kljub pričakovanju sem bila zelo začudena in presenečena nad skoraj neverjetnimi razlikami med mestom in obrobjem. Za neameričane je Amerika mesto. Hrupno, prenaseljeno, polno ljudi, ki živijo bolni od izobilja in razkošja. Ali na drugi strani črna ulica na robu preživetja.

Velemesta so le otoki sredi redko naseljenih prostranih širin, kjer je življenje popolnoma drugačno od filmske Amerike. Lokalne bolnišnice so precej povprečno opremljene in se ne razlikujejo kaj prida od naših. Razen seveda načina dela. Prvi korak, ki ga nikoli (in zares nikoli, tudi v najresnejših primerih) ne preskočijo, je preverjanje zavarovalnih polic in naslov plačnika, ki bo poravnal stroške zdravniške oskrbe. Ker sem tudi sama imela to (ne)srečo, da sem lahko "preverila" njihove usluge, so me v naknadno poslanem pismu na moj

UDELEŽILI SMO SE

naslov kmalu "obvestili", zakaj vsa ta doslednost v zvezi s plačilom. Odvzem krvi z nekaj rutinskimi analizami, ki so ga opravili, je stal celih 365 USD (skoraj 50.000 SIT!).

Moram priznati, da je bitka za paciente trda in neizprosna. Lokalne bolnišnice oglašujejo in promovirajo svoje usluge v časopisih, na radiu, televiziji in še kje. Da bi ohranili delo s pacienti na kar najvišji ravni, dobi slednji obiskovalec ob odhodu frankirano ovojnico z vprašalnikom, ki se nanaša na osebje, usluge in urejenost ter opremljenost bolnišnične ustanove. Podobno preverjanje sem pred časom zasledila tudi na ljubljanski Polikliniki. Vendar je bilo manj dosledno izpeljano in odvisno od posameznega pacienta, ali je sploh našel polico, ki je ponujala vprašalnike, in nabiralnik, ki jih je zbiral ...

Kljub oddaljenosti od velikih središč, kjer se dogajajo velike stvari, so privatne ordinacije tudi na podeželju prijetne in delujejo domače. Osebja ne

bom posebej omenjala, saj po zdravi pameti sodeč, deluje brezhibno, hitro in prijazno. Ob pogovoru s kiropraktikom sem izvedela, da ima paramedicina, kot jo nekateri imenujejo, popolnoma drugačen status kot pri nas. Zavarovalnice jih imajo za specialistične ambulante, kar se pozna na velikem številu ljudi, ki navadno še pravočasno poiščejo pomoč.

Veliki seveda živijo drugače. Kot sem že rekla, se velike stvari dogajajo drugje. Med njimi me je najbolj očaral Boston in njegova pediatrična bolnišnica, ki sodi v sam svetovni vrh. Ni me presenetilo, da je v njeni bližini medicinski odsek Harvardske univerze, kjer moraš za vsako leto šolanja odšteti 29.000 USD. Pa, saj veste! Za velike stvari je vedno potrebno odšteti veliko denarja ... (če seveda nimaš za seboj dobrega pomočnika, kot sem ga imela jaz: Camp America, 37a Queens Gate, London SW3 5HR).

... Kakšno ponizanje, ko nekdo zraven mene sliši iz daljave piščal ali pastirjevo petje, jaz pa ne slišim ničesar... Nemogoče pa mi je bilo reči ljudem: govorite glasneje, vpijte, kajti gluhi sem ...

Ludwig van Beethoven

NAJ NE BO BEETHOVNOVA OPOROKA USODA NAGLUŠNIH DANES
AUDIOVOX d.o.o.

SLUŠNI PRIPOMOČKI

PRONAK

AUDIOLOŠKA DIAGNOSTIČNA
OPREMA

GSI®

VSE INFORMACIJE:

AUDIOVOX d.o.o.
Medicinska oprema in pripomočki
Sončna pot 14a - 6320 Portorož (SLO)
tel./fax: 066/75-229

SEJEM "MEDILAB" v Ljubljani od 22. 10. do 25. 10. 1996 - prehod hale A-A2

Albina Bobnar

RAZISKOVANJE NA PODROČJU ZAŠČITE MEDICINSKIH SESTER PRI PRIPRAVI IN APLIKACIJI CITOSTATIKOV

Besede "citostatsko zdravljenje" še vedno zvenijo zelo strah vzbujajoče, čeprav rakava obolenja zdravimo s citostatiki že od leta 1942, ko je prišlo do naključnega odkritja citotoksičnega delovanja plina mustarda.

V zadnjih štirih desetletjih so bili odkriti mnogi citostatiki, ki se v svetu in pri nas uspešno uporabljajo za zdravljenje različnih rakavih bolezni, vendar se pri tem pojavljajo različne poškodbe tako pri bolnikih, ki so zdravljeni s citostatiki, kot pri osebah, ki z njimi upravljajo. Klinično toksičnost so v mnogih raziskavah po svetu tudi potrdili.

Vedno pogostejše zdravljenje rakavih bolnikov s citostatiki na Onkološkem inštitutu v Ljubljani in v zadnjih letih tudi v ostalih zdravstvenih zavodih po Sloveniji zahteva ustrezno zaščito zdravstvenega osebja pred nepotrebno izpostavljenostjo, ustrezno zdravstveno nego bolnikov, ki prejemajo citostatike in varstvo okolja.

Zaradi možnih škodljivih vplivov in tveganja se morajo upoštevati določeni postopki in predpisi pri pripravi in uporabi, aplikaciji, razlitju ali kontaminaciji, odstranitvi ali uničevanju citostatikov, citostatskih odpadkov ter izločkov bolnikov, ki so zdravljeni s citostatiki.

Odgovornost oz. dolžnost službe za zdravstveno nego je, da poskrbi in usposobi medicinske sestre za pravilno ravnanje s citostatiki. Tako je nastala raziskava "Zaščita medicinskih sester pri delu s citostatiki", ki je odobrena tudi z Ministrstva za zdravstvo Republike Slovenije.

Z raziskavo, s katero je naš raziskovalni tim že pričel, želimo zajeti vse medicinske sestre v Sloveniji, ki pripravljajo in aplicirajo citostatike ter negujejo bolnike, ki so zdravljeni s citostatiki in ki (so) to delo opravljajo(li) vsaj eno leto.

V času obiska zdravstvenega zavoda, kjer zdravijo rakave bolnike s citostatiki, pogledamo prostore, kjer se pripravljajo citostatiki, kako se pripravljajo in aplicirajo, kakšno zaščito uporabljajo medicinske sestre pri delu s citostatiki in koliko upoštevajo priporočila za varno delo s citostatiki proizvajalci. Obenem medicinske sestre izpolnijo še vprašalnik, kjer lahko izrazijo svoje mnenje in odnos do dela s citostatiki.

Namen raziskave je:

- ugotoviti razširjenost in pogostnost aplikacije citostatikov;
- ugotoviti izobrazbeno strukturo osebja, ki pripravlja in aplicira citostatike;
- ugotoviti poučenost negovalnega osebja v Sloveniji o ravnanju s citostatiki;
- ugotoviti razmere za delo;
- predlagati ustrezne standarde in doktrino o ravnanju s citostatiki (opremljenost prostorov, zaščitna sredstva, postopki priprave in aplikacije, postopki v primeru kontaminacije, uničevanje citostatskih odpadkov);
- pripraviti priporočila za varovanje zdravja zdravstvenih delavcev, postopkov zdravstvene nege bolnikov in varovanja okolja.

Zadali smo si kar zajetno število nalog in prepričani smo, da nam jih bo z vašo pomočjo mogoče uresničiti. Informacije in nadaljnje delo, ki ga bomo opravili, nam bodo vsekakor pripomogli k izboljšanju kvalitete dela v zdravstveni negi na slovenskih tleh.

Vsem, ki ste ali še boste sodelovali pri naši raziskavi, najlepša hvala.

Marjeta RUPAR

TUDI ZA TVOJO STVAR GRE, KADAR GORI SOSEDOVA STENA (HIŠA)

(HORACIJ)

Vedno smo na preizkušnji

Ali bežimo pred lastnim znanjem? Ko načrtujemo, postavljamo cilje, o tem tudi govorimo in sanjamo - mislimo na prihodnost.

Prizadevanje, usmerjeno naprej, je lahko zelo intenzivno in jasno.

Spomnim se začetka sedemdesetih let, ko smo na področju zdravstvene nege čutile vrzel, luknjo pomanjkljive izobrazbe. Takrat je bilo jasno in hrepeneče napovedano, da je študij druge stopnje (v takratnem jeziku) potreben, ker morajo izobražene kolegice prevzeti vodilne položaje na področju zdravstvene nege. V tisti dobi so bile ravnateljice naših šol (zdravstvenih) vse po vrsti medicinske sestre. Tankočutno in popolnoma jasno je bilo, kdo naj vodi našo stroko.

Prav zagnano so takratne ravnateljice podpirale študij v želji in prepričanju, da se bo tradicija nadaljevala. Mislim, da ta želja ni bila prezahtevna in ni imela udarnega tona. Po svetu je to tako in pika!

Napovedale so smer, vizijo, predvsem pa nekaj, kar naj bi močno okrepilo naše vrste v korist stroke.

Osebnost sem se vedno veselila napredovanj mojih kolegic. Veliko jih je bilo v preteklosti, še več pa sedaj. Stojijo na stopnicah in imajo širši pogled na naše (stanovske) potrebe. Ob vsem tem pa ni zavzetosti (naše - skupne), da bi te kolegice podprli in jih dobesedno zaprosili, da vendar prevzamejo krmila

naših šol. Po svetu je to običaj, tam tudi neprestano tolmačijo, dopovedujejo, pojasnjujejo, utemeljujejo in tudi dokažejo, da naš poklic ni primerljiv z ostalimi.

Spoštujem vse delavne, prizadevne ljudi različnih poklicev, vendar je naša specifičnost samo nam jasna.

Žal, vedno bolj ostajamo cimeravi v kotu - šolska karavana pa gre dalje.

V šestdesetih letih so naše strokovne šole sodile pod pokroviteljstvo Ministrstva za zdravstvo. Tako je še tudi v nekaterih razvitejših državah.

Ni moj namen soditi, stokati, kazati, pa vendar - nekaj se mora premakniti in razjasniti.

Toliko stvari opravijo drugi v našem imenu, v prepričanju, da so poklicani, da "sestrice" vodijo skozi labirint poklicnega izobraževanja.

Še tako veliko znanje nam ne pomaga, če ga ne znamo oznanjati.

Psiholog Nathaniel Branden pravi, da je samospoštovanje ugled, ki ga uživamo v svojih očeh.

Spoštovati sebe pomeni, da želimo misliti neodvisno, živeti po svoji pameti in imeti dovolj poguma za zagovarjanje lastnih zaznav in sodb.

Iz kolaborativnega centra SZO

Majda ŠLAJMER-JAPELJ

Tudi tako se včasih pogovarjamo z bolniki:

"Tako, sedaj bova pa vzela tableto - in nato bova lepo zaspala."

"Zakaj bova vzela tableto?"

"Saj pravim, zato, da bova lepo zaspala."

"Pa je to dovoljeno?"

"Kaj pa naj ne bi bilo dovoljeno?"

"Da bi šli vi sedaj v posteljo."

"Jaz pa ne grem v posteljo, saj sem v nočni izmeni."

"Potem pa tudi ne smete vzeti tablete!"

"Kako pa ste prišli do ideje, da hočem tableto?"

"Ne cele, ampak hoteli ste polovico moje in potem naj bi midva spala."

"Kaj vam ni dobro? Imate vročino?"

"Meni je dobro, ampak vi ste prišli v sobo in ste rekli, da bova vzela tableto; saj bi vam dal polovico, ampak vi imate nočno službo."

"To ste popolnoma narobe razumeli."

"Kaj nimate nočne?"

"Seveda imam nočno, zato sem vam prinesla tableto."

"Ali niste nekaj pomešali?"

"Jaz ne pomešam nič. Zdaj bova vzela tableto in ugasnila luč."

"Ne, prosim ne! Prvič imate nočno in drugič, lahko kdo vstopi v sobo!"

"Morava si kontrolirati temperaturo!"

"Ja, ampak vi prvi!"

"Zakaj jaz?"

"Ker jaz vem, da nimam vročine."

"Potem si pa morava izmeriti pulz."

"Medsebojno?"

"Če ne boste razumni, morava poklicati dežurnega zdravnika."

"Jaz ga ne bom klical."

"Boste zdaj vzeli tableto ali ne?"

"Vi je ne marate več?"

"Želim, da vzamete tableto, da ne sprašujete več, da se lepo pokrijete in zaspate. In zdaj si zaželiva lahko noč."

"Hvala sestra, zelo ste ljubezniivi."

"Je popolnoma razumljivo, saj bova jutri operirana."

(Ta pogovor so zapisale kolegice Diakonije v Hessnu)

Majda ŠLAJMER-JAPELJ

Na seminarju v sosednji državi je študentka, ki naj bi govorila o liku medicinske sestre, napisala raje naslednjo zgodbo:

Ko se je bog odločil, da bo naredil medicinsko sestro, je moral že prvi dan opravljati nadure. Pa ga je obiskal eden od angelov in ga vprašal: „Gospod, zakaj pa ta model tako dolgo obdeluješ?“

"Kaj nisi videl seznama posebnih zahtev?" je odvrnil bog.

"Biti mora v ženski in moški podobi, mora se jo dati dezinficirati, ne sme biti iz plastike, živce mora imeti iz jekla, širok hrbet, na katerega se da vse

RAZMIŠLJANJA

odložiti - mora pa biti kljub temu drobna, da ne bo zasedala preveč prostora v premajhnih službenih prostorih.

- Znati mora opravljati pet nalog naenkrat in imeti pri tem še vedno kakšno prosto roko."

Angel je zmajeval z glavo in dejal: „Toliko rok? To ne bo šlo."

Bog je vzdihnil in dejal: "Še več težav imam z očmi; standardni model bi jih moral namreč imeti 3 pare; z enim parom mora gledati skozi stene, da lahko v nočni službi skrbi za čimveč bolniških sob, en par mora imeti na zadnjem delu glave, da vidi tudi tisto, kar hočejo drugi skriti, in seveda tretji par oči, s katerim zna bolniku brez besed povedati: „Ne skrbite, jaz sem tu za vas."

Angel je pocukal svojega gospodarja za rokav in mu rekel: „Gospod, pojdite si malo spočit, boste jutri nadaljevali."

Bog pa je odvrnil: "Ravno zdaj ne morem proč; uspelo mi je narediti model, ki skoraj nikoli ne bo zbolel, če pa, se bo sam pozdravil. Razumel bo, da pomeni 20 postelj lahko tudi 30 bolnikov in da na 10 sistematiziranih mestih dela le 5 ljudi. Ljubi poklic, ki veliko zahteva, a je slabo plačan in ne potrebuje mnogo prostih sobot in nedelj."

Angel je počasi obkroževal model: „Material je premehek," je vzdihnil. "Je pa trpežen" je odvrnil bog. "Ne moreš si misliti, kaj vse prenese."

Angel se je dotaknil lica modela: „Tu je napaka, nekaj je narobe."

Bog pa je dejal: "To ni napaka, to je solza. Teče ob žalosti, razočaranjih, bolečini, zaradi osamljenosti, pa tudi iz veselja. Solza je nujni ventil."

MI ŠČITIMO VAŠE ZDRAVJE

Največja izbira zbiralnikov za igle, ostre predmete in vse ostale odpadke
kje?

Sejem Medilab '96 v Ljubljani, od 22. do 25. oktobra,
hala D, razstavni prostor številka 3

NUDIMO ŠE NASLEDNJI PROGRAM:

- firma **EXPER**: medicinski vozički, regali ISS
 - firma **ALLPACK**: kartonske škatle in PE vrečke
 - firma **IMECO** (imetnik ISO 9000): čistilne krpe in sanitetni material
 - firma **GIVAS**: ambulate, oprema kopalnic, pohištvo za domove ostarelih
 - firma **SANSEG**: hammerlit vozički za zbiranje in razvoz perila, regali METRO
 - firma **NARIM**: ekološki inkontinenčni program, evropski patent
- Veselimo se vašega obiska!

PRI-MA d.o.o., 1000 Ljubljana, Igriška 2, Tel./faks: 061 210 828

OBISKALI SMO ZA VAS

SOLIDA DESIGN - MODERNI TUDI V SLUŽBI

V središču Ljubljane pri Magistratu se nahaja specializirana Volnina trgovina Svila. Od maja dalje nudijo nov prodajni program SOLIDA design. Predstavljamo vam izdelke, ki so v svetu sinonim za moderna, kakovostna ter uporabna zaščitna oblačila.

Na voljo vam je beli program za medicinsko osebje, ter oblačila iz strežnega, čistilnega in gastro programa. Izbirate lahko med različnimi modeli halj, hlač, kril raznih dolžin, srajc in bluz s kratkimi in dolgimi rokavi ter T in polo majicami. Dele oblačil lahko med seboj poljubno sestavljate. Zaščitna oblačila so v različnih barvah (bela, svetlo modra, turkizna, vinsko rdeča....).

Pri večjem naročilu nudijo ugoden popust ali pa po želji naredijo za vas posebno kreacijo.

Ustrežljivi prodajalci vas pričakujejo vsak dan na Ciril Metodovem trgu 20 v Ljubljani od 9. do 19. ure, ob sobotah pa od 9. do 13. ure, lahko pa tudi pokličete po tel.: 061/1331-300.

Volna
Svila

SOLIDA
Design

HOSPITALIA PRODAJA IN SVETOVANJE, VSE NA ENEM MESTU

Izteka se prvo leto odkar je bil odprt sanitetni center Hospitala na Zaloški cesti 21 v Ljubljani.

Delovanje tega centra je razdeljeno na prodajno in svetovalno področje.

Prodajni program sestavljajo:

- pripomočki in materiali za nego na domu
- tehnični, ortopedski in ostali medicinski pripomočki
- prsne proteze, nedrčki in kopalke za ženske po operaciji dojke
- materiali, aparati za oskrbo diabetikov in posebna ortopedska obutev
- izdelava ortopedskih vložkov in obutve
- enteralna prehrana za pospešeno rekovalescenco na domu
- kompresijske nogavice, preventivne in terapevtske, za moške in ženske
- pripomočki in materiali za nosečnice, otročnice in otroke (stezniki za nosečnice, perilo za doječe mame, otroška prehrana, plenice Bambo, Libero ...)
- športne ortoze iz neoprena (kolomolčki, kolenčki...)
- medicinska kozmetika; vse za nego ustne votline
- pomožna zdravilna sredstva

Ortopedske, tehnične pripomočke in sanitetni material se izdaja tudi na naročilnice ZZZS.

Svetovalni program ima:

- varikološko posvetovalnico namenjeno vsem, ki imajo težave z ožiljem ali pa imajo kapilare estetsko moteče. Posvetovalnico vodi prof. dr. Božo Fakin vsako sredo od 16. do 19. ure.
- organizirano posvetovalnico za stomiste, deluje po dogovoru.
- 2x tedensko pedikuro in usposobljen kader za nego stopal diabetikov, vsak ponedeljek in četrtek od 15. do 19. ure.
- 1x tedensko umerjanje in izdelava ortopedskih vložkov in obutve, vsak torek od 16. do 19. ure

Za vse obiske v posvetovalnicah se je potrebno predhodno naročiti po telefonu: 061/ 451-977. Hospitalia je v neposredni bližini Poliklinike, Kliničnega centra in Onkološkega inštituta, med tednom je odprta od 8. do 20. ure v soboto pa od 8. do 14. ure.

Obiščite jih - skupaj boste poiskali rešitev za vaše težave in stiske.

SREČANJA DOMA

Zbornica zdravstvene nege Slovenije

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov na internistično-infektološkem področju

2. STROKOVNO SREČANJE

DOBRNA, 8., 9. november 1996

Program:

PETEK, 8. novembra 1996

- 09.00 - 10.00 **Registracija udeležencev**
- 10.00 - 10.30 **Odprtje srečanja s pozdravi gostitelja, predsednice sekcije**
- 10.30 - 11.15 **Klopní meningoencefalitis**
prof. dr. Gorazd Lešničar, dr. med. - SB CELJE
- 11.15 - 11.45 **Zdravstvena nega bolnika s klopniím meningoencefalitisom**
Mateja Marčič, VMS - SB CELJE
- Diskusija**
- 13.00 - 15.00 **Odmor za kosilo**
- 15.00 - 16.15 **Lymška bolezen**
mag. Branko Šibanc, dr. med. - SB CELJE
- Diskusija**
- 17.00 - 17.45 **Načrt uvajanja sodobne metode zdravstvene nege v prakso (predstavitev projekta)**
Maca Klasinc, VMS - KC, Interna klinika Bolnice dr. P. Držaja
- Diskusija**
- Zaključek strokovnega dela predvidoma ob 18.30.**
- 20.00 **Skupna večerja**

SOBOTA, 9. novembra 1996

- 08.00 - 09.00 **Sestanek Izvršnega odbora Sekcije**
- 09.00 - 10.00 **Revmatične bolezni - klasifikacija in klinične značilnosti**
prim. Mojca Kos-Golja, dr. med.,
predstojnica Revmatološke klinike Bolnice dr. P. Držaja, KC, Ljubljana
- 10.00 - 10.45 **Nega revmatološkega bolnika**
Martina Brecej, VMS,
Revmatološka klinika Bolnice dr. P. Držaja, KC, Ljubljana
- Diskusija**
- Zaključek strokovnega dela predvidoma ob 11.30.**

SREČANJA DOMA

INFORMACIJE UDELEŽENCEM:

KOTIZACIJA za člane ZZNS znaša 10.000 SIT, za nečlane 20.000 SIT. Vplačate jo lahko na žiro račun: ZZNS, 50101-678-48641, z obvezno sklicno št. 00 122 29, s pripisom "Internistično-infektološka sekcija" ali pa znesek poravnate uro pred pričetkom seminarja.

REZERVACIJO ZA PRENOČIŠČE sprejema recepcija zdravilišča Dobrna (ga. Hribernik) telefonično: 063 778 110 ali po faksu: 063 778 034 do 25. OKTOBRA.

PRIJAVE ZA UDELEŽBO pošljite v pisni obliki do 1. NOVEMBRA na naslov:

KC, Tajništvo Internih klinik Zaloška, Zaloška 7, Ljubljana ali telefonično: 061 317-375 (ga. Japelj, ga. Strajnar).

Prisrčno vabljeni!

Predsednica sekcije

Kos Grabnar Erna

PRIJAVNICA ZA 2. STROKOVNO SREČANJE - INTER.-INFEK. SEKCIJA

Ime in priimek

Zaposlen/a, naslov

Poklic in delovno mesto

Številka članske izkaznice ZZNS

Prijavnico lahko fotokopirate.

Pošljite jo, prosim, najkasneje do 1. novembra 1996 na naslov:

KC, Tajništvo Internih klinik Zaloška, Zaloška 7, Ljubljana

V dne

Podpis

SREČANJA DOMA

Zbornica zdravstvene nege Slovenija - Ljubljana

Društvo medicinskih sester in tehnikov Ljubljana

Aktiv upokojenih medicinskih sester Ljubljana

Vabilo

Vabimo vas na jesensko predavanje,

ki bo 11. novembra 1996

v IV. predavalnici Kliničnega centra v Ljubljani,

s pričetkom ob 9.30 uri.

Program predavanja:

Naš prostor v družini

prof. dr. Gabi Čacinovič Vogrinčič

Speleoterapija pljučnih bolnikov

Mirjam Belič, VMS, dip. soc. delavka

Lep pozdrav in pristrčno vabljenje!

Predsednica aktiva

Olga Pivk Vidmar

SREČANJA DOMA

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

Sekcija medicine dela, prometa in športa

Ljubljana, Vidovdanska 9

VABILO

Sekcija medicine dela, prometa in športa vas vabi na strokovno srečanje, ki bo 18.10.1996 v dvorani
KRKE - Tovarne zdravil p.o., Dunajska cesta 65, Ljubljana.

Program:

- 09.00 Registracija udeležencev
- 09.30 **Profesionalna vloga medicinske sestre**
Darja Cibic, VMS, dipl. org. dela
- 10.30 **Timska metoda dela v dispanzerskem varstvu**
Stanka Košir, VMS
- 11.15 **Urejenost medicinske sestre na delovnem mestu - uporaba kozmetičnih pripomočkov**
Milač Nada, dipl. ing. biotehnologije in Kladivar Maruša
- 11.50 Odmor
- 12.30 **Lik medicinske sestre v medicini dela, prometa in športa**
Ana Nuša Knežević, dipl. est.
Udeležba na seminarju se šteje za strokovno izpopolnjevanje.

Kotizacija znaša 5.000 SIT za člane zbornice, za nečlane 10.000 SIT in jo lahko plačate pred pričetkom seminarja ali na žiro račun 50101-678-48641, sklic na številko 00 122006.

Potrdilo o vplačilu morate oddati ob registraciji.

Prosimo, imejte članske izkaznice s seboj!

Organizacijski odbor:

Emica Mazič

Stanka Košir

Sonja Šimenc

Predsednica sekcije

Nada Modic-Harl l.r.

Predsednica zbornice

Nana Domajnko l.r.

SREČANJA DOMA

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

Pediatrična sekcija

PROGRAM STROKOVNEGA SEMINARJA

Gozd Martuljek, 17. in 18. oktober 1996

Četrtek, 17. 10. 1996

- 08.00 Registracija udeležencev
- 09.30 Uvodni pozdrav
Volilna skupščina
- 10.00 Kratek kulturni program
Otroci osnovne šole Kranjska Gora
- 10.30 Odmor
- 11.00 **Vacutainerski odvzemi - kapilarni odvzem**
ing. farm. Nika PATERNOSTER, Medias d.o.o.
Določanje krvnega sladkorja z aparatom MEDISENZ
Inž. farm. Zdenka NOVAK, Medisenze, d.o.o.
- 13.00 Odmor
- 15.00 **Sodobna zdravstvena nega**
Angela HAJDINJAK, VMS, dipl. soc. VŠZ Ljubljana
Kontaktna kultura medicinskih sester
Vera ŠTEBE, VMS, prof. ped., VŠZ Ljubljana
- 16.30 Odmor
- 17.00 **Razvojni trendi v profesionalni etiki**
Marija BOHINC, VMS, dipl. org. dela, VŠZ Ljubljana
Novosti v programu MILUPA
Zdravko PLEČNIK, mag. farm., zastopnik MILUPE
- 19.00 Sestanek članov odbora Pediatrične sekcije
- 20.00 Večerja

Petek, 18. 10. 1996

- 09.00 **Posebnosti procesa zdravstvene nege pri pediatričnem varovancu**
Martina BIZJAK, VMS, dipl. soc., VŠZ Ljubljana
Dokumentacija v zdravstveni negi
Helena PERIC, VMS, Ped. klinika Ljubljana

SREČANJA DOMA

Uvajanje standardov v enoti intenzivne terapije na Pediatričnem oddelku kirurških strok KC Ljubljana

Ela OKRŠLAR, VMS, KC Ljubljana

11.00 Odmor

11.30 Uvajanje sodobne zdravstvene nege na Pediatričnem oddelku kirurških strok KC Ljubljana

Rezi KRAŠOVEC, VMS, KC Ljubljana

Uvajanje procesa zdravstvene nege na Pediatrični kliniki Ljubljana

Alenka VRAČKO, VMS, Ped. klinika Ljubljana

Uvajanje sodobne zdravstvene nege na oddelku za otroške bolezni Splošne bolnišnice Maribor

Ivica BRUMEC, VMS, SB Maribor

13.30 **Zaključek**

Prisrčno vabljeni!

INFORMACIJE:

Udeležba na seminarju se šteje za strokovno izpopolnjevanje.

Kotizacija za člane ZZNS znaša 10.000 SIT, za nečlane 20.000 SIT. Za študente in upokoјence brezplačno. Vplačate lahko na Ž.R. ZZNS: 50101-678-48641, sklic na št.: 00 122 05 (za pediatrično sekcijo), ali pa znesek poravnate eno uro pred pričetkom seminarja.

Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico in potrdilo o plačani kotizaciji.

Rezervacije prenočišč v recepciji hotela Špik, Jezerci 21, Gozd Martuljek 4282, telefon 064-880-120, faks 064-880-115.

Cena polnega penziona: enoposteljna soba 6.400.00 SIT, dvoposteljna soba 5.500.00 SIT.

Prosimo, da potrdite udeležbo na seminarju na naslov: Mojca Stojan, Splošna bolnišnica Jesenice, M. Tita 112, 4270 Jesenice, telefon 064-861-660, int. 318, do 10. 10. 1996.

ORGANIZACIJSKI ODBOR SREČANJA:

Mojca Stojan,

Tatjana Bučar

Jožica Trstenjak

Dragica Mikelj

Maja Prusnik

Predsednica sekcije

Mojca Stojan

SREČANJA DOMA

Zbornica zdravstvene nege

Endokrinološka sekcija medicinskih sester in zdravstvenih delavcev Slovenije

vabi na

enodnevno strokovno srečanje

v SOBOTO, 9. NOVEMBRA 1996

v malo predavalnico Medicinske fakultete

PROGRAM SREČANJA:

- 08.30** Registracija udeležencev
- 09.30** Odprtje strokovnega seminarja
- 09.45** Sladkorni bolnik in visok krvni tlak
prim. mag. Miha Koselj, dr. med.
- 10.20** Diabetični hiperosmolarni sindrom in diabetična ketoacidoza
prim. Franc Mrevlje, dr. med.
- 10.50** Priprava sladkornega bolnika na kirurški poseg
doc. dr. Marko Medvešek, dr. med.
- 11.20** Supervizija in medicinska sestra
Ščavničar Ema, VMS, supervizor

odmor ob kavi

- 12.30** Teoretična izhodišča za ugotavljanje potreb po zdravstveni vzgoji pri bolniku s sladkorno boleznijo
Sonja Dornik, VMS
- 13.00** Individualni pristop pri vzgoji sladkornega bolnika
Milena Bohnec, VMS, soc. ped.
- 13.30** Predstavitev analoga insulina
Matej Rus, dr. med.
- 14.00** Predstavitev ankete Prehrambena anamneza novoodkritih sladkornih bolnikov
Mateja Tomažin-Šporar, VMS
- 14.30** Zdravstvena nega sladkornega bolnika v Kanadi
Helena Perlec, VMS

Zaključek

Kotizacija za člane ZZNS znaša 5.000 SIT, za nečlane pa 10.000 SIT. Nakažite jo na ŽR 50101-678-48641 sklic na 00-12218, s pripisom za Endokrinološko sekcijo. Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico in potrdilo o vplačani kotizaciji. Dodatne informacije in pisne prijave sprejema:

Mira Slak, Dispanzer za diabetike Ljubljana, Njegoševa 4, Ljubljana

Tel.: 061-13-13-113 int. 53-20.

SREČANJA DOMA

Organizacijski odbor:

Ana Čerpnjak, VMS, Milena Bohnec, VMS, Beti Stepanovič, SMS, Mira Slak, SMS

Majda Mori-Lukančič, VMS,

Predsednica sekcije, Majda Mori-Lukančič

Vljudno vabljeni!

PRIJAVNICA

IME IN PRIIMEK

NASLOV

TELEFON

PRIJAVLJAM SE NA STROKOVNO SREČANJE 9. NOVBMBRA 1996 V LJUBLJANI.

NOVO NA KNJIŽNIH POLICAH

Ladi Škerbinek

VAROVANEC Z DEMENCO V DRUŽINI

Konec septembra je izšla publikacija *Varovanec z demenco v družini*. Napisali so jo trije avtorji: Aleš Kogoj, specialist psihiater, Branka Mikluž, višja medicinska sestra, specialistka psihiatrične zdravstvene nege, in Jana Dragar, socialna delavka. Vsi trije so zaposleni v Psihiatrični kliniki Ljubljana.

Knjižica je namenjena predvsem družinam, ki skrbijo za obolenje z demenco. Je pa tudi dragocena učna literatura s področja

zdravstvene nege za dijake in študente zdravstvenih šol in zdravstvene tehnike in medicinske sestre zdravstvenih in socialnih zavodov. Publikacija daje popolno informacijo o skrbi za starostnika z demenco na razumljiv in topel način. Vsem tistim, ki negujejo starostnika, obolenega z demenco, razloži staranje in bolezenske znake demence, prikaže pomoč varovancu z demenco po življenjskih aktivnostih in daje koristne napotke o pravicah iz socialnega in zdravstvenega zavarovanja in priprave na odhod v dom starejših občanov.

Publikacijo lahko naročite na naslov:

Branka Mikluž, Psihiatrična klinika Ljubljana, 1260 Ljubljana-Polje, Studenec 48 ali po telefonu štev.: 484-454, 485-451. Cena publikacije je 1.200 SIT.

SREČANJA DOMA

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE

Nevropsihiatrična sekcija

KLINIČNI CENTER, Psihiatrična klinika

vabi na

funkcionalno izobraževanje

zdravstvenih tehnikov in medicinskih sester iz psihiatrične zdravstvene nege,

ki bo potekalo v Psihiatrični kliniki, Studenec 48, Ljubljana

od 4. - 15. novembra 1996 za prvo skupino

in od 18. - 29. novembra 1996 za drugo skupino (80 ur).

Udeležba na tečaju je verificirana in se šteje v strokovno izobraževanje.

Urnike predavanj in razporeditev v skupini boste prejeli po pošti po prejetju prijavnice. Število udeležencev v posameznem tečaju je omejeno.

Prisrčno vabljeni!

PRIJAVNICA

za tečaj iz psihiatrične zdravstvene nege, ki bo organiziran v navedenih rokih.

Ime in priimek

Poklic in delovno mesto

Naslov delovne organizacije

Kotizacija, ki znaša 50.000 SIT, je možno poravnati na žiro račun številka: 50101-678-48641, z obveznim sklicevanjem na številko: 00 12207 s pripisom za funkcionalno izobraževanje, ali osebno pred pričetkom tečaja.

Izpolnjeno prijavnico pošljite po pošti ali oddajte osebno do 30.10.1996 na naslov:

Radojka Kobentar, Psihiatrična klinika, Studenec 48, 1260 Ljubljana.

V, dne 1996.

Podpis

SANOLABOR

za ljudi v belem

Sanolabor vam iz svojega širokega prodajnega programa nudi:

- kirurške instrumente AESCULAP
- 3M proizvode za sistemsko oskrbo kroničnih ran
- 3M operacijsko perilo za enkratno uporabo in indikatorje za kontrolo sterilnosti
- 3M stetoskope LITTMANN
- medicinske potrošne materiale za anestezijo, intenzivno nego in kirurgijo
- materiale za nego in oskrbo stome COLOPLAST
- modno delovno obleko in obutev
- diagnostična sredstva
- nočni alarm za preprečevanje nočnega močenja postelje

*Veseli bomo Vašega obiska na sejmu Medilab
na našem razstavnem prostoru v hali a*

SANOLABOR, Leskovškova 4, Ljubljana
Tel.: 061 185 42 11 Fax: 061 140 13 04

Onkološki inštitut Ljubljana

V skladu s programom pripravništva za višje medicinske sestre vas obveščamo, da bodo v Onkološkem inštitutu Ljubljana v dneh od **15. - 18.10.1996** organizirana

predavanja teoretičnega dela s področja onkologije in onkološke ZN.

Kotizacija za 4-dnevni strokovni seminar znaša 26.000 SIT in je vplačljiva na seminarju. Kotizacija vključuje stroške predavateljev, prostora, organizacije, malice in zbornika predavanj.

Izobraževanja se lahko udeležijo tudi višje medicinske sestre z že opravljenim strokovnim izpitom. Možna je tudi samo enodnevna udeležba s ceno 6.000 SIT, brez zbornika predavanj. Cena zbornika predavanj je 2.000 SIT.

Zaradi evidence pripravnikov in lažje izdaje potrdila prosimo, da do 14.10.1996 pismeno ali telefonično prijavite kandidatko oz. kandidata. S seboj naj prinese list o pripravništvu za višje medicinske sestre/višje zdravstvene tehnike, ki ga je izdala Zbornica za zdravstveno nego Slovenije.

Direktorica za zdravstveno nego:

Marina Velepich, VMS

PROGRAM TEORETIČNEGA USPOSABLJANJA IZ ONKOLOGIJE ZA VMS - PRIPRAVNICE, KI BO OD 15. - 18. OKTOBRA 1996

1. DAN - TOREK, 15. 10. 1996

08.00	Registracija udeležencev
08.20	Informacija o poteku programa, Marina Velepich, VMS, direktorica za zdravstveno nego Onkološkega inštituta
08.30 - 09.15	PROCES RAZVOJA RAKA - Doc. dr. Albert Peter Fras
09.35 - 10.20	POGOSTNOST RAKA IN PREŽIVETJE RAKAVIH BOLNIKOV V R SLOVENIJI - Prof. dr. Vera Pompe-Kirn
10.20 - 10.40	ODMOR
10.40 - 11.55	DEJAVNIKI TVEGANJA IN MOŽNOSTI PREPREČEVANJA RAKA
ORGANIZACIJA ONKOLOŠKEGA ZDRAVSTVENEGA VARSTVA
As. dr. Maja Primic-Žakelj
12.00 - 13.00	ONKOLOŠKA KIRURGIJA - Doc. dr. Marko Snoj

SREČANJA DOMA

2. DAN - SREDA, 16. 10. 1996

- 08.00 - 08.45 ZGODNJE ODKRIVANJE RAKA DOJKE IN SAMOPREGLEDOVANJE DOJK
Tatjana Kumar, VMS
- 08.50 - 09.35 ZN ONKOLOŠKEGA KIRURŠKEGA BOLNIKA - Marija Rebevšek, VMS
- 09.40 - 10.40 FIZIOTERAPIJA IN REHABILITACIJA ONKOLOŠKEGA BOLNIKA
Stana Kneževič, VFT
- 10.40 - 11.00 ODMOR
- 11.00 - 12.00 SISTEMSKO ZDRAVLJENJE ONKOLOŠKEGA BOLNIKA - Dr. Olga Cerar
- 12.05 - 13.15 ZN BOLNIKA, KI PREJEMA CITOSTATIKE, IN ZAŠČITA MS
Olga Koblar, VMS

3. DAN - ČETRTEK, 17. 10. 1996

- 08.00 - 08.45 OSNOVE RADIOTERAPIJE - Prof. dr. Janez Kuhelj
- 8.50 - 9.35 ZN OBSEVANEGA BOLNIKA - Zdenka Erjavšek, VMS
- 09.40 - 10.10 ZN BOLNIKA NA BRAHIRADIOTERAPIJI - Tatjana Pouh, VMS
- 10.15 - 11.00 ZAŠČITA OSEBJA PRED IONIZIRAJOČIM SEVANJEM
Janez Marolt, VRT
- 11.00 - 11.20 ODMOR
- 11.20 - 12.05 OSNOVNI PRINCIPI VAROVALNE PREHRANE ONKOLOŠKEGA BOLNIKA
Helena Drolc, VMS
- 12.10 - 13.40 BOLNIKOVO DOŽIVLJANJE V RAZLIČNIH FAZAH BOLEZNI, TIMSKO
DELO, KOMUNIKACIJA, POMOČ SVOJCEM
Dr. Metka Klevišar

4. DAN - PETEK, 18. 10. 1996

- 08.00 - 09.00 VLOGA OŽJEGA IN ŠIRŠEGA OKOLJA PRI PSIHIČNI REHABILITACIJI
ONKOLOŠKIH BOLNIKOV - Prof. Marija Strojín, dipl. psiholog
- 09.05 - 09.35 SOCIALNA PROBLEMATIKA IN PRAVICE BOLNIKOV (s področja
zdravstvenega, socialnega, invalidskega in pokojninskega zavarovanja)
Breda Slekovec-Kolar, VMS
- 09.40 - 10.20 PISMENO PREVERJANJE ZNANJA
- 10.20 - 10.40 ODMOR
- 10.40 - 11.40 ZDRAVLJENJE BOLEČINE - Prim. dr. Drago Ažman
- 11.45 - 12.30 ZN BOLNIKA NA ANALGEZIJI - Mira Logonder, VMS
- 12.30 - 13.00 ZAKLJUČEK SEMINARJA

Marina Velepčič, VMS, direktorica za ZN Onkološkega inštituta
Jožica Bostič-Pavlovič, VMS, pom. direktorice za ZN Onkološkega inštituta

Inštitut za biomedicinsko informatiko Medicinske fakultete

Izobraževalni tim MF in KC za računalništvo razpisujeta

URNIK RAČUNALNIŠKEGA USPOSABLJANJA

oktober 96 - februar 97

Inštitut za biomedicinsko informatiko in Izobraževalni tim MF in KC tokrat že sedmo leto organizirata računalniško usposabljanje, ki je namenjeno predvsem delavcem v zdravstvu in raziskovalcem v biomedicini. V programu sta dva nova tečaja: 1.) nadaljevalni iz uporabe storitev Interneta ter 2.) gradnja osebnih bibliografskih zbirk s pretakanjem zapisov iz velikih mednarodnih zbirk ali pa z lastnim vnosom ob uporabi programa Pro-Cite. Novost so vikend tečaji, namenjeni bolj oddaljenim interesantom, in tistim, ki so med tednom prezaposleni.

Uvod v računalništvo in osnove WINDOWS (15 ur) 21.700 SIT

- 1) 16. do 18., 21., 22. oktober od 7. do 10. ure
- 2) 25., 26., 28., 29. november, 2. december od 7. do 10. ure
- 3) vikend tečaj: 13. december od 15. do 19. ure, 14., 15. december od 9. do 13. ure
- 4) 13. do 17. januar od 7. do 10. ure

WINDOWS 95 (15 ur) 21.700 SIT

- 1) 4., 5., 7., 8., 11. november od 7. do 10. ure
- 2) vikend tečaj: 6. december od 15. do 19. ure, 7., 8. december od 9. do 13. ure
- 3) 17. do 21. februar od 10. do 13. ure

WORD za WINDOWS - začetni (15 ur) 21.700 SIT

- 1) 24., 25., 28. do 30. oktober od 7. do 10. ure
- 2) 5., 6., 9., 10., 12. december od 7. do 10. ure
- 3) vikend tečaj: 17. januar od 15. do 19. ure, 18., 19. januar od 9. do 13. ure
- 4) 27. do 31. januar od 7. do 10. ure
- 5) 17. do 20. februar od 13. do 17. ure

WORD za WINDOWS - nadaljevalni (15 ur) 21.700 SIT

- 1) 14., 15., 18., 19., 21. november od 7. do 10. ure

Access (15 ur) 21.700 SIT

- 1) 6., 8. DO 10., 13. januar od 10. do 13. ure

EXCEL za WINDOWS (15 ur) 21.700 SIT

- 1) vikend tečaj: 10. januar od 15. do 19. ure, 11., 12. januar od 9. do 13. ure
- 2) 10. do 14. februar od 10. do 13. ure

Dostop do mrežnih storitev IBMI-MF (9 ur) 17.000 SIT

- 1) 22., 25., 26. november od 10. do 13. ure

Internet (9 ur) 17.000 SIT

- 1) 4., 5., 8. november od 12. do 15. ure
- 2) vikend tečaj: 22. november od 15. do 19. ure, 23. november od 9. do 13. ure

SREČANJA DOMA

Internet - nadaljevalni tečaj (9 ur) 17.000 SIT

- 1) 3. do 5. februar od 12. do 15. ure
- 2) vikend tečaj: 21. februar od 15. do 19. ure, 22. februar od 9. do 13. ure

Delo z zbirko MEDLINE (9 ur) 17.000 SIT

- 1) 6., 9., 10. december od 10. do 13. ure
- 2) vikend tečaj: 24. januar od 15. do 19. ure, 25. januar od 9. do 13. ure

Delo z zbirko Science Citation Index (4 ure) 7.500 SIT

- 1) 28. januar od 10. do 14. ure
- 2) 14. februar od 15. do 19. ure

Delo z zbirko Current Contents (4 ure) 7.500 SIT

- 1) 30. januar od 10. do 14. ure
- 2) vikend tečaj: 15. februar od 9. do 13. ure

Osebnе zbirke in program Pro-Cite (9 ur) 17.000 SIT

- 1) 14. do 16. januar od 10. do 13. ure
- 2) vikend tečaj: 7. februar od 15. do 19. ure, 8. februar od 9. do 13. ure

Delo z zbirko Scientific American Medicine (3 ure) 5.400 SIT

- 1) 11. november od 10. do 13. ure

Temelji biostatistike ob uporabi programa SOLO (15 ur) 27.300 SIT

- 1) vikend tečaj: 8. november od 15. do 19. ure, 9., 10. november od 9. do 13. ure
- 2) 21. do 24., 27. januar od 10. do 13. ure

Vsi tečaji bodo potekali v računalnici Inštituta za biomedicinsko informatiko. Izpolnjene prijavnice pošljite na naslov: Inštitut za biomedicinsko informatiko, Vrazov trg 2, 1105 Ljubljana. Za dodatne informacije se obrnite na mag. Anamarijo Rožič-Hristovski, dr. med. po telefonu (061) 313-233 ali elektronski pošti (anamarija@ibmi.mf.uni-lj.si). Na željo Vam pošljemo tudi informativno zloženko s kratkim opisom posameznih tečajev.

PRIJAVNICA

Ime in priimek

Delovno mesto Ustanova

Naslov Telefon

Računalniško predznanje

Izbrani tečaji

Izbrani termini

Podpis odgovorne osebe Žig

**ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE
ENDOSKOPSKA SEKCIJA SLOVENIJE**

Obvestilo

V Kliničnem centru poteka funkcionalno izobraževanje za medicinske sestre s področja endoskopije (od septembra do novembra 1996).

Izobraževanje v prvem krogu je interno in se ga udeležuje 21 medicinskih sester inštrumentark iz KC s področja endoskopije.

Zahvaljujemo se vsem, ki so sodelovali pri organizaciji in sestavi programa. Predavateljicam in predavateljem se zahvaljujemo za vloženi trud in prosti čas, ki so ga namenili za dvig kakovosti zdravstvene nege bolnika pri endoskopiji.

Še posebej se zahvaljujemo Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije za finančno podporo, s katero bomo krile stroške organizacije.

Ljubljana, dne 20.9.1996

Organizacijski odbor funkcionalnega
izobraževanja

SLOVENSKO DRUŠTVO HOSPIC

vabi na seminar

SPREMLJANJE HUDO BOLNIH IN UMIRAJOČIH

Program: Moje izkušnje z umirajočimi. Kaj umirajoči najbolj potrebuje. Proces umiranja. Komunikacija. Kako ravnamo z "resnico" ob umirajočem bolniku. Kaj pomeni upati z umirajočim. Kje naj bi ljudje umirali. Pomoč družini umirajočega. Kako ravnamo ob smrti. Spremljanje žalujočih.

Seminar je namenjen svojcem in prijateljem hudo bolnih in umirajočih, zdravstvenemu osebju in vsem, ki jih to zanima.

Kdor se za seminar zanima, lahko izbira med dvema terminoma, in sicer:

9. 11. 1996 in

23. 11. 1996

od 9. do 17. ure v klubskega prostoru Doma upokojencev Center - Tabor, Tabor 10, Ljubljana.

Prispevek za seminar je 1.000 SIT.

Število udeležencev je omejeno, zato prosimo, da se prijavite pisno ali po telefonu na naslov: Slovensko društvo hospic, Ljubljana, Neubergerjeva 4, tel. 061/13 71 284.

1st International Congress WOMEN IN THE HEALTH CARE SYSTEM

Why do women take more medications than men?

Why do women subjectively feel less healthy than men?

Why, in spite of this, do women take less sick-leave?

Why, in spite of this, do women have a longer life-expectancy?

Many questions but few clear answers!

August, 1996

Dear Madam,

Der Sir,

The Vienna Association of Hospitals and Nursing Homes wants to set a signal on the occasion of the International Women's Day by focusing on the issue "Women in the Healthcare Sector".

We cordially invite you to contribute your experience and knowledge to the

First International Conference

"Der kleine Unterschied ... Frauen im Gesundheitswesen"

"It Makes A Difference ... Women in the Healthcare Sector",

held in Vienna on 7 and 8 March, 1997.

Looking forward to seeing you in Vienna, we remain

yours sincerely

Prof. Dr. Beate Wimmer-Puchinger

Ludwig Boltzmann Institut für
Gesundheitspsychologie der Frau

Gen. Dir. Dipl. Kfm. Dr. Heinz Naegler
Wiener Krankenanstaltenverbund

ANTIASTMATIČNI

•
ANTIALERGIJSKI PROGRAM
•

NADVLOŽKI, PREŠITE ODEJE IN ZGLAVNIKI

ODEJA MEDICO

V Odeji smo razvili program antiastmatičnih in antialergijskih izdelkov za opremo postelj, še posebej primernih za bolnišnice, razne zavode in domove, penzije in hotele, prav tako pa tudi za individualnega kupca. Vse izdelke iz MEDICO programa odlikuje izredna obstojnost materialov in oblik tudi po dolgotrajni uporabi, prav tako pa omogočajo maksimalno higieno, saj so pralni pri 90 °C /nadvložki, prešite odeje in zglavniki/ oziroma pri 40 °C /vsil ostali zglavniki/. Dimenzije artiklov so standardne, lahko pa jih prilagodimo željam in potrebam kupca.

MEDICO PROGRAM:

- NADVLOŽEK MEDICO
- PREŠITA ODEJA MEDICO 300
- PREŠITA ODEJA MEDICO 400
- PREŠITA ODEJA MEDICO DUO
- ZGLAVNIK COMFORT
- ZGLAVNIK MEDICO SANJE
- ZGLAVNIK MEDICO SPANJE
- ZGLAVNIK REKA MEDICO
- MEDICINSKI ZGLAVNIK
- ORTOPEDSKI ZGLAVNIK
- ZGLAVNIK MEDICO RELAX

V sodelovanju z nekaterimi rehabilitacijskimi centri in oddelki nekaterih bolnišnic razvijamo specifične izdelke /kot pripomočke v ortopediji, podloge za lajšanje posledic dolgotrajnega ležanja bolnikov, kot dopolnitev klasičnih bolniških postelj in otroških posteljc.../. Pripravljeni smo prisluhniti tudi vam in v sodelovanju z vami izdelati to, kar potrebujete. Poiščite nas!

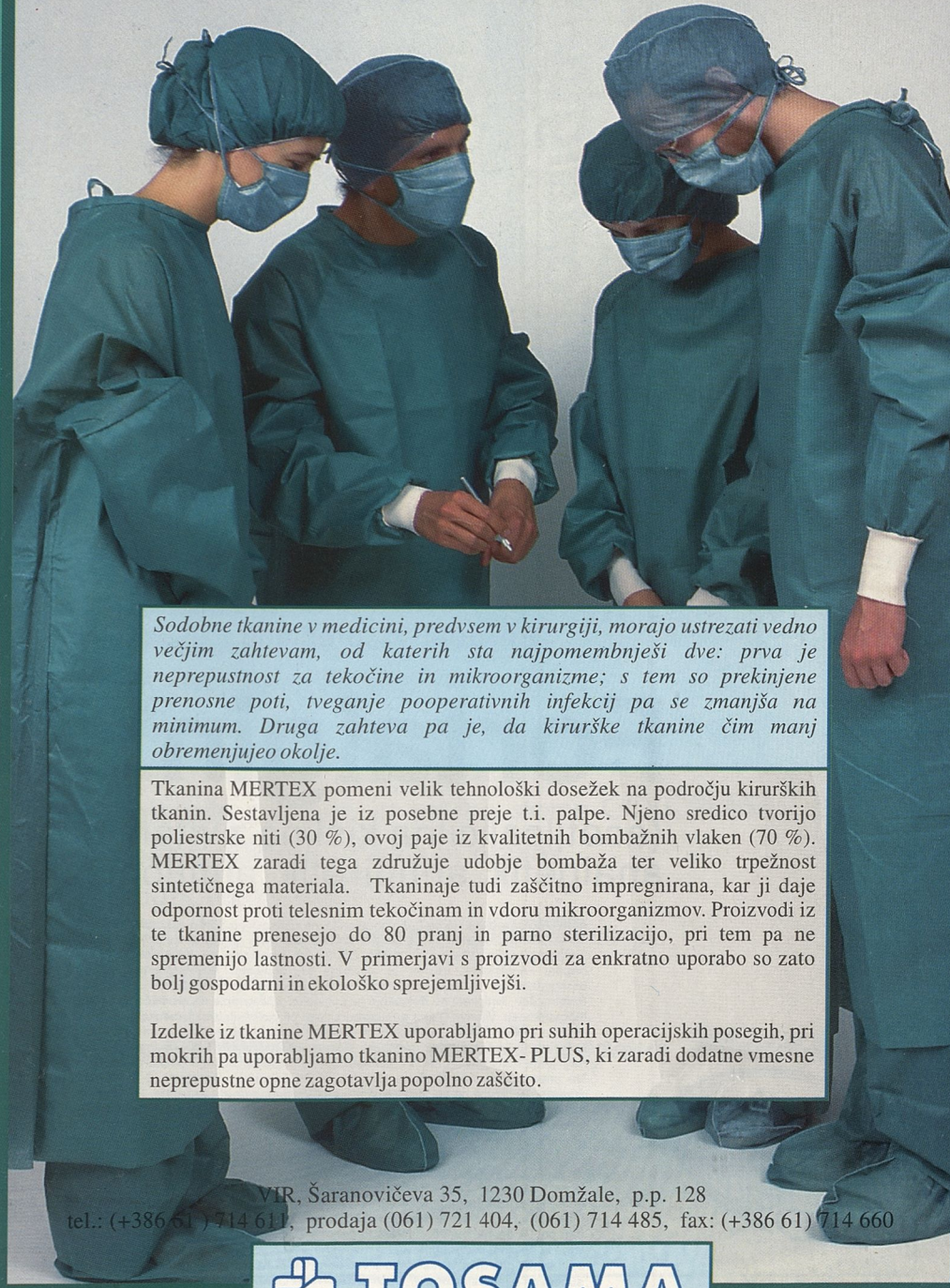

ODEJA®

TOVARNA PREŠITIH ODEJ, d.d., SLOVENIJA
64220 ŠKOFJA LOKA, KIDRIČEVA 80
TELEFON: 064/ 634-600, TELEFAX: 064/634-410

OPERACIJSKI PROGRAM

MERTEX in MERTEX - PLUS

Sodobne tkanine v medicini, predvsem v kirurgiji, morajo ustrezati vedno večjim zahtevam, od katerih sta najpomembnejši dve: prva je neprepustnost za tekočine in mikroorganizme; s tem so prekinjene prenosne poti, tveganje pooperativnih infekcij pa se zmanjša na minimum. Druga zahteva pa je, da kirurške tkanine čim manj obremenjujejo okolje.

Tkanina MERTEX pomeni velik tehnološki dosežek na področju kirurških tkanin. Sestavljena je iz posebne preje t.i. palpe. Njeno sredico tvorijo poliestrske niti (30 %), ovoj paje iz kvalitetnih bombažnih vlaken (70 %). MERTEX zaradi tega združuje udobje bombaža ter veliko trpežnost sintetičnega materiala. Tkaninaje tudi zaščitno impregnirana, kar ji daje odpornost proti telesnim tekočinam in vdoru mikroorganizmov. Proizvodi iz te tkanine prenesejo do 80 pranj in parno sterilizacijo, pri tem pa ne spremenijo lastnosti. V primerjavi s proizvodi za enkratno uporabo so zato bolj gospodarni in ekološko sprejemljivejši.

Izdelke iz tkanine MERTEX uporabljamo pri suhih operacijskih posegih, pri mokrih pa uporabljamo tkanino MERTEX - PLUS, ki zaradi dodatne vmesne neprepustne opne zagotavlja popolno zaščito.

VIR, Šaranovičeva 35, 1230 Domžale, p.p. 128
tel.: (+386 61) 714 611, prodaja (061) 721 404, (061) 714 485, fax: (+386 61) 714 660

TOSAMA

Včasih zadošča že nasvet

Univerzitetna knjižnica Maribor

S

P 2289/4, 1996

199602828, 10

COBISS

Šumeče tablete

Pri gripi in prehladu

Fortalgin® + C

(acetilsalicilna kislina z vitaminom C)
analgetik, antipiretik, antiflogistik

SESTAVA V tabletah je po 0,4 g acetilsalicilne kisline in po 0,24 g askorbinske kisline.
DELOVANJE Fortalgin C šumeče tablete delujejo analgetično, antipiretično, protivnetno in antiagregacijsko. Vitamin C zveča odpornost organizma pri infekcijskih boleznih in telesnem naporu. Analgetični učinek je osrednji ali periferen. Acetilsalicilna kislina zavira sintezo prostaglandinov in tako zmanjša vnetne procese in bolečine ter učinkuje proti agregaciji trombocitov. Antipiretično delovanje je posledica učinkovanja na središče za uravnavanje toplote v hipotalamusu. Vitamin C igra pomembno vlogo pri bioloških oksidoredukcijskih procesih in celičnem dihanju. **INDIKACIJE** - bolečine in vročinska stanja, povezana z infekcijami: gripa, glavbol, bolečine in vnetje živcev, mišic in sklepov. **KONTRAINDIKACIJE** Preobčutljivost za salicilate, nagnjenost h krvavitvam, protin, faviem, akutna faza peptičnega ulkusa. **PREVIDNOSTNI UKREPI** Ne priporočamo dolgotrajnega jemanja večjih odmerkov Fortalgina C in hkratne uporabe tega zdravila ter ulcerogenih nesteroidnih protivnetnih zdravil. Sočasno jemanje z antikoagulantmi, metotreksatom ali alkoholom utegne povečati neželene učinke. Zdravila ne dajemo nosečnicam in otrokom, mlajšim kot eno leto, ker utegnejo nastati krvavitve pred porodom ali po njem, ali pa anemija pri materi ali otroku. Pri otrocih do 14. leta je treba zdravilo previdno uporabljati. **NEŽELENI UČINKI** Fortalgin C je v terapevtskih dozah zelo varen analgetik. Pri dolgotrajnem jemanju večjih odmerkov lahko nastanejo blažji stranski učinki: vrtoglavica, slabost, glavbol, šumenje v ušesih. Včasih lahko že terapevtske doze Fortalgina C razdražijo želodčno sluznico in povzročijo hematemazo in meleno. **DOZIRANJE IN UPORABA** Odrasli: do 12 let: največ štirikrat na dan po 1/4 do 1/2 šumeče tablete Fortalgina C. Šumečo tableto Fortalgina C raztopimo v kozarcu vode in spijemo sveže pripravljeno raztopino. Pri dolgotrajnem zdravljenju z večjimi odmerki je treba spiti sveže pripravljeno raztopino z več tekočine in na poln želodec. **HRAMBA** Zdravilo hranimo na suhem pri temperaturi do 25° C. **UPORABNOST** Označena na embalaži.

 lek